

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 24—Vol. LVIII.

Friday, 17th June, 1960

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

DISTINGUISHED SCHOLAR, AUTHOR AND STATESMAN

MAHARAJA OF MYSORE VISITING EAST AFRICA

["Indian Opinion" India Service]

NAIROBI—The Governor of Mysore State, His Highness Jaya Chamaraja Wadiyar, Maharaja of Mysore, arrived in Nairobi on Sunday last, by air from Rome. The Maharaja who had been to Ghana on a goodwill tour, proceeded from there to the United States of America, the United Kingdom and the Continent and is visiting East Africa on his way back to India.

His Highness stayed for two days in Nairobi as guest of the Commissioner for India and Mrs I. J. Babadur Singh and then proceeded on a hunting safari in Tanganyika and Kenya. The Maharaja who will be accompanied by his Secretary, an A.D.C. and his personal/medical officer, will return to Nairobi towards the end of June and will proceed to India via Cairo.

The Commissioner and Mrs Babadur Singh gave a dinner on last Sunday night in honour of his Highness which was attended, among others, by His Excellency the Governor and Lady Reason and the Chief Justice of Kenya. On Monday last the Commissioner and Mrs Babadur Singh gave a reception in honour of the

Maharaja which was attended by a number of prominent people in Nairobi. He is also expected to attend several other functions being arranged in his honour during his stay in Nairobi.

The Maharaja whose Yadava dynasty ruled Mysore for more than five and half centuries, succeeded to the throne in 1940. In January 1950 he became the Rajpramukh of Mysore and in November 1956, following the reorganisation of States, was appointed Governor of Mysore State.

Born on July 18, 1919, he took his Bachelor of Arts Degree from the University of Mysore, LL.D. from the University of Banaras and Doctorate in Literature from the Annamalai University. He

is Chancellor of the Universities of Mysore and Karnatak, Chairman, Indian Board of Wild Life, Licentiate, Guildhall School of Music, London (1937) and Honorary Fellow, Trinity College of Music (1945). He was made Knight Grand Commander of the Star of India (G.C.S.I.) in 1945 and Knight Grand Cross of the Order of the Bath (G.C.B.) in 1946.

A great lover of music, he plays piano and pipe organ and has the largest library of Western music in India, his favourites being Wagner, Mahler, Bach and Beethoven.

A scholar in Sanskrit, he has written many books and articles which contain original translations of works never before rendered into English. He is the author of "Dattatreya—the Way and the Goal", which is an exposition of Vedantic Absolutism based on the teachings of Dattatreya on the Hindu trinity of Brahma, Vishnu and Siva. Among his other books to be published shortly are: "The Aesthetic Philosophy of India"; "The Orb of the Mind" (on Vedantic Philosophy); and "Suresvaracarya" a study in Advaita.

He has delivered a number of lectures in various countries on Indian Aesthetics, Indian Logic, Metaphysics, Bhagvad Gita, Reason and Reverence, Music, Educational Problems in India, Conservation, and Forestry.

African Schools Aided By Rockefeller Grants

NEW YORK.—Publication of the 1960 report of the Rockefeller Foundation grants during the first quarter of 1960, discloses that the foundation has made a total of \$107,600 in grants available to Africa, out of a total of \$448,908 dispensed during the same period.

COLOUR-BAR ALLEGED ON UN DOORSTEP

DISCRIMINATION practised in some of the expensive restaurants on Manhattan's East Side, near the United Nations headquarters, was reported recently by Dr. Alfred J. Marrow, head of the New York City's commission on Intergroup Relations.

In reporting this practice during a television programme, Dr Marrow said that its continuance could lead to international incidents, and "the United States will be put in a very poor light."

According to his report, some restaurants refuse service to all non whites, no matter what their nationality. He pointed out that with the increase of "black African" UN delegations to 24 this year, there is the danger that these restaurateurs will put the city and the nation in the position of being insulting to foreign diplomats because of their race. Currently there are nine non white African UN members.

14 Judges For Supreme Court

BOTH Houses of the Indian Parliament have now given their approval to the Government's budget proposals for 1960-61.

To provide for quicker disposal of cases in arrears in the Supreme Court, Lok Sabha gave its approval to an official bill raising the number of judges in that court to 14, including the Chief Justice. The Court has at present 11 judges in all.

The House also passed the Railway Appropriation Bill. This provides for an appropriation of more than Rs 170 million (£12.7m) towards expenditure by the railways during 1957-58 in excess of budgetary grants.

PASSIVE RESISTANCE DOES NOT WORK IN SOUTH AFRICA

European Journalist's Viewpoint

PASSIVE RESISTANCE does not work in South Africa. This observation has been made before an American audience by a South African journalist, Mr Dennis Sergeant, assistant editor of "The Star," of Johannesburg.

Mr Sergeant is touring the United States under the auspices of the Institute of International Education.

One reason for the failure he advanced was that the passive resistance theory is a sophisticated and somewhat refined movement which has little or no appeal to the uneducated African. He added that the bulk of the African population in South Africa fell in this class.

On the other hand, after a whirlwind tour of the Southern States of America Mr Sergeant said that he obtained the impression that the Southern Negroes were more militant and aggressive in their fight for first class citizenship than were the Africans as a whole in the Union.

Indian Opinion

FRIDAY, 17TH JUNE, 1960

A Gandhi Foundation In South Africa

LAST week we discussed the necessity of a clear and close study of Gandhism by the people of this country who are engaged in securing greater rights for the majority of the population. We pointed out that our failure to make a close and careful study of the Gandhian techniques and philosophy would lead to a dissipation of our energies in efforts to emulate Mahatma Gandhi. This week we take the liberty of suggesting to those people who believe that it is along the Gandhian path that the struggle for liberty must proceed that they consider the establishment of a *Gandhi Foundation*. There is in India a *Gandhi Peace Foundation* dedicated to a study of Gandhian ideals, techniques and philosophy and the furtherance of the *Sarvodaya* scheme to which he applied his mind once the struggle for India's independence was over. It would be an excellent idea for a group of people who believe in Gandhi to get together and examine the method of the working of this *Gandhi Foundation* with the object of establishing something along the same lines but adapted to the particular needs of this country and of the Continent of Africa a large.

A *Gandhi Foundation* that we have in mind need not at all be a political body directly connected with the struggle of the people against injustice and tyranny. It should be a body for studying and for suggesting, a body for providing the philosophical and moral background of a movement engaged in practical work. It is depressingly true that there are very few people in this country who know anything much about Gandhi, his political techniques, his religious and social reforms, his views on society and a whole host of other things. A *Gandhi Foundation* could aim to remedy this defect. It could work for the propagation of Gandhism and the dissemination of Gandhian literature—works by Gandhi and works on Gandhi and Gandhism.

Gandhiji On Non-violence

Non-violence is not merely a personal virtue. It is also a social virtue to be cultivated like the other virtues. Surely society is largely regulated by the expression of non-violence in its mutual dealings. What I ask for is an extension of it on a larger, national and international scale...

Somehow or other the wrong belief has taken possession of us that "ahimsa" is preeminently a weapon for individuals and its use should, therefore, be limited to that sphere. In fact this is not the case. "Ahimsa" is definitely an attribute of society. To convince people of this truth is at once my effort and my experiment.

Gandhiji On

TRUTH AND GOD

[Replying to a question asked of him at a meeting in Switzerland on his way back from the Round Table Conference in London, Gandhiji said.]

YOU have asked me why I consider that God is Truth. In my early youth I was taught to repeat what in Hindu scriptures are known as one thousand names of God. But these one thousand names of God were by no means exhaustive. We believe—and I think it is the truth—that God has as many names as there are creatures and, therefore, we also say that God is nameless and since God has many forms we also consider Him formless, and since He speaks to us through many tongues we consider Him to be speechless and so on. And so when I came to study Islam I found that Islam too had many names for God. I would say with those who say God is Love, God is Love. But deep down in me I used to say that though God may be Love, God is Truth, above all. If it is possible for the human tongue to give the fullest description of God, I have come to the conclusion that for myself, God is Truth. But two years ago I went a step further and said that Truth is God. You will see the fine distinction between the two statements, viz. that God is Truth and Truth is God. And I came to that conclusion after a continuous and relentless search after Truth which began nearly fifty years ago. I then found that the nearest approach to Truth was through love. But I also found that love has many meanings in the English language at least and that human love in the sense of passion could become a degrading thing also. I found too that love in the sense of *ahimsa* had only a limited number of votaries in the world. But I never found a double meaning in connection with truth and even atheists had not demurred to the necessity or power of truth. But in their passion for discovering truth the atheists have not hesitated to deny the very existence of God—from their own point of view rightly. And it was because of this reasoning that I saw that rather than say that God is Truth I should say that Truth is God. I recall the name of Charles Bradlaugh who delighted to call himself an atheist, but knowing as I do something of him, I would never regard him as an atheist. I would

call him a God-fearing man though I know that he would reject the claim. His face would redden if I would say "Mr. Bradlaugh, you are a truth-fearing man, and so a God-fearing man." I would automatically disarm his criticism by saying that Truth is God, as I have disarmed criticisms of many a young man. Add to this the great difficulty that millions have taken the name of God and in His name committed nameless atrocities. Not that scientists very often do not commit cruelties in the name of truth. I know how in the name of truth and science inhuman cruelties are perpetrated on animals when men perform vivisection. There are thus a number of difficulties in the way, no matter how you describe God. But the human mind is a limited thing, and you have to labour under limitations when you think of a being or entity who is beyond the power of man to grasp.

And then we have another thing in Hindu philosophy, viz. God alone is and nothing else exists, and the same truth you find emphasized and exemplified in the *Kalma* of Islam. There you find it clearly stated—that God alone is and nothing else exists. In fact the Sanskrit word for Truth is a word which literally means that which exists—*Sat*. For these and several other reasons that I can give you I have come to the conclusion that the definition, "Truth is God", gives me the greatest satisfaction. And when you want to find Truth as God the only inevitable means is Love, i.e. non-violence, and since I believe that ultimately the means and the end are convertible terms, I should not hesitate to say that God is Love.

"What then is Truth?"

A difficult question, (said Gandhiji), but I have solved it for myself by saying that it is what the voice within tells you. How, then, you ask, different people think of different and contrary truths? Well, seeing that the human mind works through innumerable media and that the evolution of the human mind is not the same for all, it

(Continued on page 193)

Nehru's Latest Book**Struggle For Freedom
Seen Through Letters**

THE story of India's struggle for independence and her long and arduous fight against the forces of British Imperialism, are, unfortunately, closed books to the Indian people of this country. The older generation may claim that it lived at a time when India was actively engaged in fighting against Britain for its freedom, but the children who were three and four years old at the time of the 1942 "Quit India" decision, who are now men and women in their own rights know nothing at all about India's epic struggle. This is a defect which requires remedial action. And those of us who have closely studied the birth and the growth of India's movement for independence and have avidly read, among other literature, Nehru's epic Autobiography, now have the rare delight of being able to peep at the scenes behind the Indian fight for freedom headed by Gandh and Nehru. This is provided by Nehru's latest book, if book it can be called, **A Bunch of Old Letters** written mostly to Jawaharlal Nehru and some written by him—published by Asia Publishing House, London, First British Edition 1960, pp 523, Price 30/-.

ABOUT the letters and how they came to take the present shape, Mr Nehru in his Foreword says: "Nearly all of them belong to a period which now seems remote and of long ago. Except for a very few, they are letters written before the coming of independence to India and they deal mainly with our internal problems and how they affected us. . . . It was my intention at first to publish only Mahatma Gandhi's letters to me. Gradually others were added and even some letters written by me had to be given as otherwise it was difficult to understand many of the references."

Candour

Being "A Bunch of Old Letters" addressed to Indian, British and other friends, having a bearing on the political issues and problems affecting India's independence, and written with touching candour and great feeling, they provide valuable historical material for studying the history of the movement for India's poli-

tical emancipation under the leadership of Mahatma Gandhi.

Among the letters to Mr. Nehru compiled in this book are those from George Bernard Shaw, Bertrand Russell, Lord Lothian, Sir Stafford Cripps, Annie Besant, Romain Rolland Madame Sun Yat-Sen, Mao Tse-tung, besides many others written by Gandhiji, his father Pandit Motilal Nehru, Rabindranath Tagore, Sarojini Naidu and other Indian leaders.

The letters which Mr. Nehru has himself written amply illustrate his political and economic thinking as it was taking shape at that time. One is struck by his prophetic vision in these lines written to Lord Lothian in 1935:

"It is not easy to shake hands with a person who is endeavouring to strangle you. In spite of this, I am sure the time will come when we will shake hands and it is up to us to hasten that time."

Contacts

In the same letter he vividly outlines his basic faith in human

**NEW KHADI CENTRE
AT AHMEDABAD**

THE Indian Finance Minister, Mr Morarji Desai, stressed the need for encouraging the growth of khadi (hand spun) and establishing more labour-intensive small-scale industries in order to produce more avenues of employment and eradicate poverty.

He said he was opposed to big industries. They were necessary and the Government were helping the process of rapid industrialization. Heavy industries could produce national wealth at a much faster rate. "But the basic problem, as I see it, is one of providing employment to millions of our people," he said. "This can be assured only by encouraging the growth of khadi and village industries and other small-scale industries."

Mr Desai was declaring open

relations and tolerance in the following words: "Dogmas irritate me, whether they are religious or political or economic, and my mind is always searching for the path I should follow. I try to close it. This makes me welcome all the more personal contacts. Books help, and they have been an unfailing solace to me for many years, but personal touch with the people behind books and ideas and actions has something vital about it which even books do not have."

in Ahmedabad, Khadi Bhavan, set up by the Gujarat Khadi-gram Udyog Mandal.

The Minister said that the importance of labour-intensive industries was so obvious that there was hardly any scope for controversy.

The country used to produce khadi worth Rs 10m (£750,000) when Gandhiji died. The total production of Khadi now was worth about Rs 140 million (£10.5m). This was because the concept of Khadi and village industries enunciated by Gandhiji was not of a transitory value. It was a basic concept which was valid for all time to come, particularly in a country like India, the Minister said.

Mr Desai was declaring open

relations and tolerance in the following words: "Dogmas irritate me, whether they are religious or political or economic, and my mind is always searching for the path I should follow. I try to close it. This makes me welcome all the more personal contacts. Books help, and they have been an unfailing solace to me for many years, but personal touch with the people behind books and ideas and actions has something vital about it which even books do not have."

**ECAFE SEMINAR TO
MEET IN BOMBAY**

REPRESENTATIVES of 17 countries of the ECAFE region, including India, will participate in a Seminar on the Evaluation and Utilization of Census Data for the Region to be held in Bombay from June 20 to July 8.

Sponsored jointly by the United Nations and the Government of India, the seminar will be conducted by the Demographic Training and Research Centre in Bombay.

The purpose of the seminar is to assist the Governments in Asia and the Far East region in utilizing the results of population censuses to be taken in and around 1960 as an aid to economic and social planning.

Although a stern leader of men laying great store by discipline, Mr Nehru never let his abiding humanism suffer through lack of sympathy. He shares this quality with Mahatma Gandhi whose letters, of which there are many in this volume, are characterized by the deepest understanding and goodwill towards fellow men.

"A Bunch of Old Letters" is a valuable book in its own right, both from the point of view of the general reader and students of history and political thought.

**New India
Assurance Co. Ltd.,**

India's Leading Company

We Transact

Fire, Marine, Transit, Motor, Baggage, Burglary,
Householders & Houseowners (Comprehensive),
Personal, Accident etc.

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Jalbhoj Rustomjee & Son

140 Queen Street, — Durban

Phone: Durban 25845, 28513, 29807

DO YOU KNOW

That NEW INDIA is by far India's largest Insurance Company;

That NEW INDIA operates in over forty-five countries;

That NEW INDIA has over 65 branches in India alone;

That NEW INDIA receives over £6,000,000 Premium EACH YEAR on Fire, Marine & Accident.

**FOR SECURITY
AND SERVICE
INSURE WITH
NEW INDIA**

A STUDY OF THE MEANINGS OF NON-VIOLENCE

GENE SHARP
In 'Gandhi Marg' April 1960

PASSIVE RESISTANCE is a method of conducting conflicts and achieving or thwarting social, economic or political changes. It is performed to violent resistance, not for reasons of principle, but because either the resisters lack the means of violence or are not likely to win by such methods. The aim is to harass the opponent without employing physical violence, and to force him to make the desired concessions whether or not he desires to do so. Passive resistance may be used as a supplement to physical violence, as a preparation for it, following its unsuccessful use, or as a full substitute for physical violence. "Passive resistance" denotes actions which are not primarily self-initiated, motivated or directed, but instead are mainly reactions to the initiative of the opponent. The attitude of the resisters may involve hatred. They are not concerned in a major way with their own character, spiritual condition or way of living, but mainly in combating what they regard as a social evil.

"Passive resistance" may be practised on the local, regional, national or international level. A large number of strike, boycotts, and national non-co-operation movements are of this type of generic non-violence. The latter include, for example, the Hungarian resistance against Austrian rule, 1850-1867, and Egyptian non-co-operation against British rule, 1919-1922. Other examples are strikes in the political prisoner camps in the Soviet Union, and the 1912 Norwegian teachers' resistance which prevented the use of the schools for Nazi indoctrination and was the most important of several actions in halting Quisling's plans for introducing the Corporate State in Norway.

Peaceful Resistance

"Peaceful resistance" is primarily a method of conducting and achieving or thwarting social, political or economic changes. In contrast to passive resistance, there is in it a relatively widespread recognition of non-violent methods as being intrinsically better than violence and that they are exclusively the methods to be used in the struggle. Many, most, or even all, of the participants in "peaceful resistance" may adhere to a temporary non-violent discipline only for the particular struggle. "Practical" considerations are still important. Non-

violent methods of resistance may be regarded as more likely to achieve the desired result than (1) violent resistance, (2) reliance on established governmental constitutional procedures, or (3) verbal persuasion without supporting action. But despite the limited nature of the adherence to non-violence, a belief in the relative moral superiority of non-violent over violent methods widely, and at times deeply, permeates the resistance movements. A slight variation on this is that the use of non-violent methods of resistance may be regarded as intrinsically more "democratic" than either violent resistance or passive acceptance of what are regarded as social evils, hence the non-violent methods may also gain an aura of "rightness" on this ground.

A widespread belief among the resisters in the relative moral superiority of non-violent methods may have several causes. Where there is a distinguishable leadership in the movement, such a belief may arise from one of three causes: (1) an important section of the leadership may be pacifist—that is, they may believe in non-violence as a moral principle, (2) although none of the leaders may be pacifists, some or all of them may believe that non-violent methods are considerably morally superior to violent methods and that violence should be used only in the most extreme conditions (not likely to arise during the struggle in question), or (3) both convinced pacifists and persons believing in the relative moral superiority of non-violent methods may be among the leadership.

Two further factors may operate whether or not there is a distinguishable leadership (and, if there is, in addition to one or other of the causes mentioned above). These are (1) there may be among the resisters a sufficient number of pacifists to enable them, through numbers or disproportionate influence, to "colour" the struggle and help maintain it on a non-violent basis even under severe provocation, and (2) the resisters may have been so repelled by previous experience of extreme social violence that they are determined to conduct this struggle without violence.

"Peaceful resistance" is generally more active than "passive resistance." The degree of conscious use of strategy and tactics in peaceful resistance struggles may vary considerably. The

"bias" in favour of non-violent methods helps to keep the struggle non-violent in spite of provocations and difficulties which might turn "passive resisters" to violence. This "bias" may also have certain social/psychological effects and advantageous to the aims of the peaceful resistance movement. There is considerable variation in the degree to which peaceful resistance movements aim at changing the opponent's attitudes and values as well as policies.

The best examples of peaceful resistance are the Montgomery, Alabama, 1955-57 bus boycott and the resistance campaigns led or inspired by Gandhi in which most of the resisters and even part of the leadership were following non-violent methods only as a policy for achieving the objective of the struggle. Although almost none of the participants or leaders of the Montgomery Negroes' bus boycott were avowed pacifists, the movement had a strong religious character. It was constantly emphasised that the non-violent way was the Christian way, and that the Negroes should love the whites while refusing to ride the segregated buses.

Nearly all of the resistance movements led or inspired by Gandhi are classified under "peaceful resistance," although Gandhi's *satyagraha* is recognized in this typology as one of the nine types of generic non-violence. This is because of the very real differences between these struggles and Gandhi's full approach, Gandhi called the types of non-violence practised in such resistance movements the "non-violence of the weak" as contrasted to the "non-violence of the brave" based on inner conviction. He believed that the former would achieve certain limited goals but its effect would not be so great as the latter. In his later years, Gandhi distinguished more sharply between these, saying that the "non-violence of the weak" was not genuine *satyagraha*. These movements include, for example, the 1928 Bardoli peasants struggle and the 1930-31 independence struggle.

Other examples of "peaceful resistance" include: the 1952 South African "Defy Unjust Laws" campaign, the Korean resistance against Japanese oppression between 1919 and approximately 1921, the Samoan Islanders' resistance against New Zealand rule from 1920 to 1936, the 1983 strike at Vorkuta prison

camp by 250,000 political prisoners in the Soviet Union and the 1956 Japanese resistance against construction of a United States Air Force base at Sunakawa, Japan.

Non-violent Direct Action

"Non-violent direct action" is a method of producing or thwarting social, economic or political changes by direct non-violent intervention aimed at establishing new patterns or policies or disrupting the institution of new patterns or policies regarded as undesirable or evil. The motivation of non-violent direct actionists may vary from belief in non-violence as a moral principle to adherence to a temporary non-violent discipline as a practical method to achieve a particular objective. There is variation in the degree to which the act of intervention is intended to bring about a change in the opponents' attitudes or values or simply to produce a change in the policy in question. The direct action may follow investigation of the facts, discussion with those responsible for the policy found objectionable, negotiations, public appeals and publicity about the grievance. An act of "self-purification," such as prayer, fasting etc., may or may not precede the direct action.

Examples of non-violent direct action include: (1) the 1924-25 Vykam "*Satyagraha*" in South India in which the direct actionists attempted to end the prohibition against Harijans' (untouchables) using a road passing a Hindu temple by simply walking up it, and when halted by a police barricade, keeping vigil in shifts on the road day and night for fourteen months until allowed to proceed; (2) the Helegolanders' non-violent seizure in 1951 of the island of Helegland (off the coast of Germany) from the British Royal Air Force which had been using it for bombing target practice; (3) various projects of the Congress of Racial Equality against racial segregation and discrimination in the USA in which mixed Negro-White groups have politely insisted on equal treatment for Negroes often by waiting for hours for service, admission etc. in restaurants, theatres and public transportation until the policy was changed, or it was closing time, or they were arrested and returning repeatedly until Negroes received equal treatment; and (4) the "non-violent invasion" in Britain by supporters and members of the

Direct Action Committee Against Nuclear War of the North Fitchingham rocket base in December 1958, using such techniques as lying in front of trucks and obstructing the use of the concrete mixer in efforts to halt further construction "

Satyagraha

"Satyagraha" is the type of generic non-violence developed by Mohandas K. Gandhi. It means (approximately) "adherence to Truth" or "reliance on Truth"—Truth having the connotation of Essence of Being, or reality. The believer in "satyagraha," a "satyagrahi", aims at attaining Truth through love and right action. "Satyagraha" is a matter of principle. It was developed by Gandhi through his searchings and experiments in his personal life, and his efforts at combating social evils and building a better social order. The "satyagrahi" seeks to "turn the searchlight inward" and to improve his own life so that he does no harm to others. He seeks to combat evil in the world through his own way of living, constructive work, and resistance and action against what are regarded as evils. He seeks to convert the opponent through sympathy, patience, truthfulness, and self-suffering. He believes that sufficient truthfulness, fearlessness and deep conviction will enable him to attack that which he regards as evils, regardless of the odds against him. He will not compromise on basic moral issues though he may on secondary matters. Gandhi left behind no systematised philosophical system. He dealt with practical problems as they arose and sought solutions for them within the context of his basic ethical principles—"satya" (truth) ahimsa (non-injury to living beings in thought, word and deed) and equality. The "satyagrahi" believes that means and ends must be equally pure. Gandhi regarded "satyagraha" as basically a matter of quality rather than quantity. When facing social conflict, he believed the "satyagrahi's" own inner condition was more important than the external situation.

A basic part of "satyagraha" in Gandhi's view was a constructive programme to build a new social and economic order through voluntary constructive work. This he regarded as more important than resistance. The Indian constructive programme included a variety of specific measures aimed at social improvement, education, decentralized economic production and consumption, and improvement

in the lot of the oppressed sections of the population. He believed that such a programme gradually builds up the structure of a new non-violent society while resistance and direct action are used to remove parts of the old structure which are obstacles to the new one.

When social evils require direct and active challenging, Gandhi believed, the various, methods of peaceful resistance and non-violent direct action (in the senses in which the terms are used in this paper) provide a substitute for rioting, violent revolution or war. Gandhi has made a unique contribution in combining non-violence as a principle with the techniques and strategy of resistance, forging it into a method of meeting social conflicts which was regarded as more influential than both individual example and persuasion without such supporting action and the previous forms of non-violent resistance. Investigation, negotiation, publicity, self-purification, temporary work stoppages, picketing boycotts, non-payment of taxes, mass migration from the State, various forms of non-cooperation, civil disobedience and the fast (under strict limitations) are among possible methods of action. The "satyagrahi" is always ready to negotiate a settlement which does not compromise basic principles.

Gandhi became convinced that "satyagraha" based on inner conviction was more effective than non-violence practised as a temporary policy. He said of the "non-violence of the brave": "It is such non-violence that moves mountains, transforms life and clinches from nothing its unshakable faith." "Satyagraha" when developed by Gandhi became unique among the existing types of generic non-violence by being a matter of principle, a programme for social reconstruction and an active individual and group method of attacking what are regarded as social evils.

Non-violent Revolution

"Non-violent revolution" is the most recent type of generic non-violence. It is still very much a direction of developing thought and action, rather than a movement possessing a fixed ideology and programme. "Non-violent revolutionaries" believe that the major social problems of today's world have their origins at the roots of individual and social life and, therefore, can be solved only by a basic, or revolutionary, change in individuals and society.

There is general recognition among believers in this approach

of four aspects of a non-violent revolutionary programme: (1) improvement by individuals of their own lives, (2) gaining the acceptance of such values as non-violence, equality, co-operation, justice and freedom as the determining values for the society as a whole, (3) building a more egalitarian, decentralized and libertarian social order, and (4) combating what are regarded as social evils by non-violent resistance and direct action. A major objective of non-violent revolution is to substitute non-violent, co-operative, egalitarian relationships for such aspects of violence as exploitation, oppression and war. The non-violent revolution is to be effected largely (in the view of some) or entirely (in the view of others) without use of the state machinery. Some advocates of this approach place relatively more emphasis on achieving changes in policies, institutions, ownership, power relationship etc, while others put relatively more emphasis on achieving changes in beliefs and attitudes as a preliminary to such social changes.

The non-violent revolutionary approach has been developing at least since about 1945 in various parts of the world including Hong Kong, Germany, the United States, India and England. Non-violent revolution has a mixed origin. This may, for the purposes of analysis be roughly divided into those in which ideological factors are predominant and those in which they are subordinate to "practical" efforts to find solutions to certain pressing social problems. The "ideological" and "practical" factors are, however, never fully separated. On one hand, the ideologies concerned propose solutions for social problems, and on the other, the search for solutions for such problems at some stage inevitably involves consideration of ideological approaches *per se*,

or methods of action which are closely related to them. On the ideological level non-violent revolution has been developing through the interplay and synthesis of several formerly distinct approaches. These include (1) certain types of pacifism, largely "moral resistance" and the Tolstoyan and Quaker approaches ("active reconciliation"), (2) "satyagraha" and (3) ideologies of social revolution (i.e., basic social change), including the socialist, anarchist and decentralist approaches. In some way "satyagraha" is the most important of these, largely because it combines a "pacifist" position with a method of resistance and revolution, thus serving as a bridge or catalyst between pacifism and social revolution.

Children's Club Anniversary

The Ramakrishna Children's Club will have Children's Festival and Prayer Rally on Sunday (June 19) at the Stree Vaidhanatha Easparar Temple Grounds, Umgeni Road, Durban, on the occasion of the sixth anniversary of the Children's Club.

HAWKERS AND TRADERS
 Gent's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 25/6, 17 jewels, waterproof, shockproof 34/6, 21 jewels, waterproof, shockproof, 37 6, 25 jewels, waterproof, shockproof, 41/6, Ladies wrist watches 39/6, 25 jewels 49/6 A. I. Agencies, P.O. Box 3980, Cape Town.
 No Catalogues

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor Diagonal & Market Sts Johannesburg. Phone 33 1854

Cable & Tel Add HARGVAN

Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
 Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " " "
 Fresh First Grade Garlic 2/- " " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
 155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

★ THE MYSTERIOUS KUNDALINI ★

SWAMI SIVANANDA

THE word *Kundalini* is a familiar one to all students of *Yoga*, as it is well known as the power, in the form of a coiled serpent, residing in *Mooladhara Chakra*, the first of the seven *Chakras*, the other six being *Swadisthana*, *Manipuraka*, *Anahala*, *Vihuddhi*, *Ajna* and *Sahasrara* in order.

All *Sadhana* in the form of *Japa*, meditation, *Hirtan* and prayer as well as all development of virtues and observance of austerities like Truth, Non-violence and Contenance, are at best calculated only to awaken this serpent-power and make it pass through all the succeeding *Chakras* beginning from *Swadisthana* to *Sahasrara*, the latter otherwise called as the Thousand-petalled Lotus, the seat of *Sadashiva* or the *Parabrahman* or the Absolute, separated from whom, the *Kundalini* or the *Shakti* lies at the *Mooladhara*, and to unite with whom the *Kundalini* passes through all the *Chakras*, as explained above, conferring liberation on the aspirant who assiduously practises *Yoga* or the technique of uniting Her with Her Lord and gets success also in his effort.

In worldly-minded people, given to enjoyment of sensual and sexual pleasures, this *Kundalini* power is sleeping because of the absence of any stimulus in the form of spiritual practices, as the power generated through such practices alone awakens that serpent-power derived through the possession of worldly riches and affluence.

When the aspirant seriously practises all the disciplines enjoined in the *Shastras* and as instructed by the preceptor in whom the *Kundalini* would have already been awakened and reached its abode or *Sadashiva* (by acquiring which blessed achievement alone a person becomes entitled to act as a Guru or spiritual preceptor, guiding and helping others also to achieve the same end), the veils or layers enmeshing *Kundalini* begin to be cleared and finally are torn, and the serpent-power is pushed or driven, as it were, upwards.

Supra-sensual visions appear before the mental eye of the aspirant, new worlds with indescribable wonders and charms unfold themselves before the *Yogi*, planes after planes reveal their existence and grandeur to the practitioners, and the *Yogi* gets divine knowledge, power and bliss in increasing degrees when *Kundalini* passes through *Chakra* after *Chakra*, making them bloom in all their glory, which, before the touch of

Kundalini, do not give out their powers nor radiate their divine light and fragrance and reveal the divine secrets and phenomena, which concealed from the eyes of worldly-minded people who would refuse to believe in their existence even.

When the *Kundalini* ascends one *Chakra* or *Yogi* centre, the *Yogi* also ascends one step or rung upward in the *Yogi* ladder; one more page he reads in the divine book, the more the *Kundalini* travels upwards the more the *Yogi* advances towards the goal or spiritual perfection in relation to it.

Personal God

When the *Kundalini* reaches the sixth centre or the *Ajna Chakra*, the *Yogi* gets the vision of Personal God or *Saguna Brahman* and when the serpent-power reaches the last, the top centre, or *Sahasrara Chakra* or the Thousand petalled Lotus, the Ocean of *Sat-Chit-Ananda* or the Existence-Knowledge-Bliss Absolute and becomes one with the Lord or Supreme Soul. He is no longer an ordinary man, not even a simple *Yogi*, but a fully illumined sage having conquered the eternal unlimited divine kingdom, a seer having won the battle against illusion. A *Mukta* or liberated one having crossed the ocean of ignorance or the transmigratory existence, and asuperman having the authority and capacity to save the other struggling souls of the relative world. Scriptures hail him most, in the maximum possible glorifying way and his achievement. Celestial beings envy him, not excluding the *Trinities-Brahma*, *Vishnu* and *Siva*.

Kundalini Yoga actually belongs to *Tantrik Sadhana*, which gives a detailed description about this serpent-power and the *Chakras* as mentioned above. Mother Divine, the active aspect of the Existence-Knowledge-Bliss Absolute, resides in the body of men and women in the form of *Kundalini* and the entire *Tantrik Sadhana* aims at awakening Her and making Her unite with the Lord *Sadashiva*, in the *Sahasrara*, as described in the beginning in detail. Methods adopted to achieve this end in *Tantrik Sadhana* are *Japa* of the name of the Mother,

prayer and various rituals.

Hatha Yoga also builds up its philosophy around this *Kundalini* and the methods adopted in it are different from *Tantrik Sadhana*. *Hatha Yoga* seeks to awaken this *Kundalini* through the discipline of the physical body, purification of *Nadis* and controlling the *Prana*. Through a number of physical poses called *Yoga Asanas*, it tones up the entire nervous system and brings it under the conscious of the *Yogi*, through *Bandhas* and *Mudras* it controls the *Prana*, regulates its movements and even locks and seals it without allowing it to move, through *Kriyas* it purifies the inner organs of physical body, and finally, through *Pranayama* it brings the mind itself under the control of the *Yogi*. *Kundalini* is made to go upward towards *Sahasrara* through these combined methods.

But *Raja Yoga* mentions nothing about this *Kundalini*, but propounds a still subtle, higher path, philosophical and rational and asks the aspirant to control the mind, to withdraw all the sense and to plunge in meditation. Unlike *Hatha Yoga* which is mechanical and mystical, *Raja Yoga* teaches a technique with eight limbs, appealing to the heart and intellect of aspirants.

It advocates moral and ethical development through its *Yama* and *Niyama*, helps the intellectual and cultural development through *Swadhyaya* or the study of holy scriptures, satisfies the emotional and devotional aspect of human nature by enjoining to surrender oneself to the will of the Creator, has an element of mysticism by including *Pranayama* also as one of the eight limbs, and finally prepares the aspirant for unbroken meditation on the absolute through a penultimate step of concentration.

Neither in philosophy nor in its prescription of methods, *Raja Yoga* does mention about *Kundalini*, but sets the human

mind and *Chitta* as its to be destroyed, as they make the individual soul its real nature and bring and death and all the woe phenomenal existence.

All Enquiry

But when we come to *Santa*, there is no about *Kundalini* or any type mystical methods. It is enquiry and philosophical culation. According to *Veda*, the only thing to be ad is ignorance about one's nature and this ignorance not be destroyed either by or by *Pranayama* by work or any amount of physical ing and torturing, but only knowing one's real which is *Sat Chit-Ananda* Existence-Knowledge-Bliss.

Man is divine, free and with Supreme Spirit which he forgets and identifies himself with matter, which itself is only an illusory appearance and a superimposition on the Spirit. Liberation is dom from ignorance, and aspirant is advised to stantly dissociate himself all limitations and himself with the all non-dual, blissful, homogeneous Spirit or. When meditation becomes tensified, the aspirant loses individuality in the ocean Existence or rather individuality is blotted blown out completely. Just drop of water let on a pan he is immediately in by the Universal ness and is absorbed in it.

According to *Vedanta* cannot be real liberation state of multiplicity, and state of complete Oneness the goal to be aspired for, wards which alone the creation is slowly moving

(*Bhaban's Journal*, Jan 19

Phone 835 6780

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

India Gives 21 East Africans Scholarships

Truth And God

(Continued from page 188)

OF the 21 African students from East Africa granted scholarships this year by the Government of India, 12 have already sailed for India. The remaining 9 are expected to sail within the next few days:

These cultural scholarships, each one of which is tenable for a full course of study, are awarded every year by the Government of India for higher education in Indian Universities. Of the 21 students selected from East Africa, 8 are from Kenya, 6 from Uganda, 4 from Tanganyika and 2 from Zanzibar. Of the 8 scholars from Kenya, one is a girl student, Miss Josephine K. Munyoki who will do her B.A. (Hons)/B.Ed. in the Delhi University.

In addition to these 21 African scholars, Government of India has also awarded 5 scholarships to students of Indian origin from East Africa. Of these, 4 will study medicine and the fifth Civil Engineering.

Before joining their respective Universities, the students will attend an orientation course meant to acquaint them with

various aspects of Indian life and culture. They will also be taken on a tour for sight-seeing.

The selected students were given a farewell dinner by Dr. Navathe, Second Secretary (Education), where the Commissioner for India, Mr. I. J. Bahadur Singh, talked to them informally on life and education in India. A similar function was held at Mombasa where the Trade Commissioner for India, Mr. V. V. Dev, answered questions from the departing students on aspects of Indian life and wished them bon voyage.

Oil In Ankleshwar

RAJPIPLA—An area of 28 square miles in Ankleshwar taluka (Broach District) is said to bear oil and natural gas.

A structural deep-drilling project is expected to be launched in the village of Kalam, two miles from Hansot, with the help of American experts.

In two villages of Nagra taluka, Russian and India technicians will work on a shallow drilling project.

follows that what may be truth for one may be untruth for another, and hence those who have made these experiments have come to the conclusion that there are certain conditions to be observed in making those experiments. Just as for conducting scientific experiments there is an indispensable scientific course of instruction, in the same way strict preliminary discipline is necessary to qualify a person to make experiments in the spiritual realm. Every one should, therefore, realize his limitations before he speaks of his inner voice. Therefore we have the belief based upon experience, that those who would make individual search after truth as God, must go through several vows, as for instance, the vow of truth, the vow of *brahmacharya* (purity)—for you cannot possibly divide your love for Truth and God with anything else—, the vow of non-violence, of poverty and non-possession. Unless you impose on yourself the five vows you may not embark on the experiment at all. There are several other conditions prescribed, but I must not take you

through all of them. Suffice it to say that those who have made these experiments know that it is not proper for every one to claim to hear the voice of conscience, and it is because we have at the present moment everybody claiming the right of conscience without going through any discipline whatsoever and there is so much untruth being delivered to a bewildered world, all that I can, in true humility, present to you is that the truth is not to be found by anybody who has not got an abundant sense of humility. If you would swim on the bosom of the ocean of Truth you must reduce yourself to a zero. Further than this I cannot go along this fascinating path.

—Young India, 31-12-'31.

NOMAD SCHOOLS IN INDIA

Among the hundred primary schools opened in the province of Jammu, in Kashmir, during the first four months of 1959 were four "schools on wheels" intended for the children of nomad tribes in the area—UNESCO.

FAMOUS INDIAN MUSICAL INSTRUMENTS AND SONG BOOKS JUST ARRIVED

Thubla and Doogles Latest Designs £8/10/-	Violins and Banjo Mandolines each £6/10/-
Dholaks and Mirdangs for Thal each £8/10/-	Thubla Doogie and Dholak spare caps each 25/-
Harmoniums, Rama Flute Bestmake £18/10/-	Longneck Tenor Banjos £12/10/-
Mouth Organs Popular Brands 4/6, 5/6, 7/6	Jap Malas for Prayers 4/6, 5/6, 10/6
Bul Bul Tharangs and Xylophone each 25/-	Gujarati Film Song Book 20 Film Each Book each 2/6

Clarets B/F for Indian Bands £18/10/-	Straight Blowing Flutes 2/6	Dancing Bells in Dozen Lots 6/6
Tombrone and Sunks each £1/5/-	Side Blowing Krishna Style Flute 5/6	Marakas For Ramba and Tango Badds 25/6
Khartalqand Jhangs in Pairs each set £1/5/-	Majaries and Mouth Organs 5/6	Sarods and Dillrubba each £12/10/-

BOOKS OF ALL SORTS, INDIAN, ANCIENT, HISTORICAL, ARE SOLD BY US

D. Roopanand Bros.

PHONE 20707

MUSIC SALOON & BOOKSELLERS

P.O. BOX 2524

85 Victoria Street,

DURBAN

fifty years ago...

June 1910

THE RETURN OF THE DEPORTEES

(*"The Indian Opinion"* June 18th, 1910)

TWENTY-SIX passive resisters, who were deported to India by the Transvaal Government in April last returned to Durban on Monday last by the S.S. President. A party of sixty was deported to India and arrived at Bombay on May 6th. Twenty-six of them sailed again for Natal on the 10th of May. On arrival of the ship at Durban, thirteen were allowed to land, four Kimberley men were sent on to East London, and the remaining nine were packed off back again to India by the "President." Those who were allowed to land by the Immigration Restriction Officer were Messrs David Marlan, Albert Veeraswamy, Francis Veeraswamy, David Marimuthoo, Govindaswamy Pillay, Mottu Naidoo, Ellen Negappa, Samuel Francis, John Edward, A. Manikum, Veeraswamy Kambodhi, Harry Singh, Vardharejaloo, and Moonsamy Ellery, the last named being allowed to come off the boat half-an hour before sailing, his 'bona fides' having been proved. Messrs Govindaswamy Pillay, Ganputty Pillay, K. O. Pillay, and Govindaswamy Moothoo were sent to East London to prove their domicile at Kimberley. The following Natal born Indians were sent back to India:—Messrs Moonsamy Paul, Kathie Ramasamy, Joe Chinna, Lallochman Mooragan, Moonsamy Sinna, Samy Dhole, Moonsamy Chellan, and Willy Lazarus. Mr Govindaswamy Chetty who was also sent back, was born in India but has a free pass for Natal. He had lately resided in the Transvaal.

The passive resisters appear to have had rather a rough time on the return journey. After leaving Zanzibar, for some reason or other not known to them, they were not allowed on deck but were kept in the hold and had for their companions the wild beasts of Fagel's Circus. The atmosphere, it may be easily imagined, was not quite savoury. Nor was this the only hardship they had to undergo on the voyage.

About 1,500 Indians assembled at the Point on Sunday afternoon expecting the arrival of the

'President', but she did not come in until Monday morning. Amongst the crowd were Messrs Dawad Mahomed, Parsee Rustomjee, Ismail Gora, P. K. Naidoo, J. B. Mehta, P. V. Sanghaver, T. M. Naloker, and other leaders of the various societies in Durban. On Monday, there were again several hundreds at the Point. While the passengers were being examined on the steamer, Mr Lutohman Panday went round and made a collection from friends on the wharf and bought food to send to the poor men on board who were badly in want of a good meal. When the twelve men landed, they were taken in hand by Mr Ismail Gora who kindly undertook to provide them with food and lodgings during their stay in Durban. They were taken to his house and entertained.

Mr P. K. Naidoo who, as our readers are aware, has recently come out of Diepkloof gaol, gave evidence of his resourcefulness and courage. On Tuesday morning, after receiving a message from Johannesburg and taking a hurried farewell of his family, he joined the steamer which was leaving for India with the passive resisters. His intention is to look after their comfort and generally to advise and help them.

Every effort was made by the Congress leaders in Durban to land the passive resisters, but Immigration Restriction Officer refused the deposits of £100 per man, saying that the men had refused to give identification particulars before the deportation and that they should not be allowed to land. But before this decision was come to Messrs Dawad Mahomed and Parsee Rustomjee were given to understand that, on a deposit of £10 per man being made, every man would be allowed to land, and afterwards prove his domicile in Natal. This was about twelve o'clock on Monday. At 5 o'clock or after Mr Smith, I.R. Officer, changed his front and demanded definite proofs or he could not allow them off the ship. It was evident that he had received instructions from Pretoria. Mr Laughton K.O. was approached

and offered to do what he could, although it was already about 8 p.m. After chasing round the town, from the Club to Mr Smith's residence, from there to his office, and back again to the house and Club, he at last found him at the latter place, only to be told that no guarantee could be accepted, no matter how large.

The 'President' sailed for Bombay, with the passive resisters on board, at 10.30 on Tuesday morning.

DRY RED CHILL

No. 1 Mixed Grade Dry Chillies. Nett 30lb Bag

Any amount obtainable for Cash.

Write for Grain Bags and Sugar Pockets.

MAARMANS (Pty)

Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

RECORDS NOW CHEAPER

ORDER NOW AT REDUCED RATES

AMAR DEEP 7/6 Each KALAYANA PARISU
GAIDI '911 Plus 3d Tax BAAP BETE

HINDI: Kanhaiya, Minister, Anari, Madhumati, Do Beban, Flying Rancee, Doctor "Z", Do Ustad QUWALI: Ismail Azad, Yusuf Azad, Talat Mahmood. TAMIL: Pathi Bakht, Anba Eagay

Make your selection of any single records from any sets

MAIL ORDER MUST ACCOMPANY 4/- DEPOSIT

—CASH ON DELIVERY—

DURBAN WELCOME DISTRIBUTORS,

Specialists in Tamil, Telugu, Quwali & Hindi Records
2 Ajmeri Arcade (off 14th Grey St. & 50 Cathedral Road)
P.O. Box 1574 DURBAN Phone 67882

Special Offer: India-Made Agarbattis

(SHIPMENT JUST ARRIVED)

WHOLESALE TRADE PRICES

THREE ROSES, 3 tolas		37/6 Doz
(Available in Thin/Thick Sticks)		
GATEWAY OF INDIA 3 Tolas		15/- "
" " 6 " "		90/- "
CHANELI 2 " "		18/- "
" " 1 " "		9/- "
SUGANDH RANI 5 " "		33/- "
" " 2 1/2 " "		18/- "
" " 1 " "		8/- "
" " 1/2 " "		4/- "
LATAMANGESHKAR 1/2 " "		4/- "
CHANDAN DHOOP 3/- Box of 16 Sticks.		

CASH WITH ORDER — PRICES F.O.R. DURBAN

We have also received Genuine Basmati Rice 1/- per lb.
(Minimum Order 100lb)

We are Stockists of all kinds of Indian Dhols, Spices and Condiments, Betelnuts, Almonds, Tamarind, Whole Coconuts and All kinds of Imported Rice.

SPECIAL PRICES TO THE TRADE

Please write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail

81 Victoria Street, —P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

Price 4d.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

કનિષ્ઠ માનવી એ છે કે જે હમેશા પરનિદાન કરી કરે છે. મધ્યમ માનવી એ છે જેને સદા જન હલ્યાયુ માટે કામ કરે છે અને ટિકા પણ કરે છે ન્યારે ક્રોધ માનવી એ છે કે જે માન રાખી ફક્ત સત્ કાર્યોમા જ લાગ્યો રહે છે.

પુસ્તક ૫૮ અંક—અંક ૨૪

તા. ૧૭ જુન, ૧૯૬૦.

છુટક નકલ ચે. ૪

‘ગરવી ગુજરાતના નરનારીઓ જાગો!’

અમારી વિનંતી

૨૧. ડરહીયાના પ્રવાસેથી પાછી ફર્યા પછી યુનીયનના નાણાનો પ્રવાહ ફીનીક્સ તરફ નથી ફર્યો એની બાબત યદ્ય છે. વાંચકોને મારે ફરી યાદ દેવડાવવું પડે છે કે નાણા વગર ફીનીક્સનું કામ કરવું મુશ્કેલીભર્યું થઈ પડે છે. પ્રત્યેક વાંચક એમ માને કે મારી પાસે તો ફક્ત એક બે પાઉન્ડ નિકળે છે પણ ટીપે ટીપે સરેરાશ ભરાય તે ન્યાયે અમારા હબ્બર એક માહકો જે એક બે પાઉન્ડ મોકલવાની ઢીલ કહે તો અમારી સ્થિતિ અને અમારું કામ કેમ ચાલે એ વાંચક જ વિચારી લે.

આશા છે આ વિનંતી હુદ્દરા કાન પર નહિ પડે. અને લવાજમો દુરત અમને મોકલી આપવામાં આવશે. સુરતીલા ગાંધી.

બુદ્ધાન અને ગાંધી નિધિ

આચાર્ય વિનોબા ભાવેએ છેલ્લા નવ વર્ષમાં ગાંધીનિધિ પાસેથી ૭૦ લાખ રૂપિયાની મદદ “સર્વોદયના” કાર્ય માટે મેળવી હતી. કારણ કે જે ગાંધીજીનું કામ અચ્છાય છે. એમને આ નવ વરસ દરમ્યાન ૮૦ લાખ એકર જમીન દાનમાં મેળવી છે જેમાં ની ૪૦ લાખ એકર જેટલી જમીન પડતળ હતી એમની ઇચ્છા હવે વર્ષમાં પાચ કરોડ એકર જમીન ભેગી કરવાની હતી તેમની પદ યાત્રા ૩૦,૦૦૦ હબ્બર માઇલની છે અને તેમના દાતાઓ સાત લાખ છે.

હવે “નિધિ”ની મદદ વગર વિનોબાજી પોતાનું કામ કરવા ઇચ્છે છે નેથી નાણાનું મદદવ ધટી ભય.

ગુજરાત એક વખત મરવી ગુજરાતના નામે પ્રખ્યાત હતો. આને વિભાજન પછી ગુજરાતને ફરીથી મરવી ગુજરાત કહેવાયવા માટે ડો. છવરાજ મહેતાએ બીકું ઝડપુ છે, એમની અચ્છનમ સેવા જૂલી શકાય એમ નથી. તેજ પ્રમાણે પૂ રવિચંદ્ર મહારાજની માણસાઇ અને સેવા પણ જૂલી શકાય એમ નથી પૂ બાપુજીના પથને પસંદ કરી તેઓએ પોતાનું જીવન અપુરું છે. એની પાછળ કેટલો સામ એમણે કર્યો! એ લાજ પાછળ પણ હેતુ તો હશે જ ને!

એ હેતુ હતો માણસાઈથી જીવવાનો, અને એ રીતે જીવવાનો રસ્તો પૂ બાપુજીએ દેખાડ્યો. એવોજ રસ્તો ડો. બાપુજીએ દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓને પણ દેખાડ્યો હતો પરંતુ એ માત્ર આને દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓ જૂલી ગયા છે. ને તપો ભૂમિમા પૂ બાપુજી એ માણસાઇનો મંત્ર સાંભળે, તેજ તપો ભૂમિને તેમણે એ મંત્ર પહેલાં આપ્યો એ મંત્ર આપણે જૂલી ગયા છીએ, પરંતુ ભારતવાસીઓ ભૂલ્યા નથી. તેઓએ મંત્રનો રામ નામની જેમ જપ કરતા જ રહ્યા છે અને એનું પાલન પણ કરતા જ રહ્યા છે.

એ મંત્ર આને આપણે કેમ જૂલી ગયા છીએ? એ મંત્ર શું સાંભળ નથી? યાતો સાંભળ કરવાની કમચ રહી નથી? યા પૂ બાપુજી આ દેશ છોડી ગયા પછી આપણે કુંભકર્ણની નિદ્રામાં પડ્યા છીએ? આ બધા સવાલો કોઈ વખત જેને કમચ છે તેને મુઝવે છે. એ મુઝવણમાંથી રસ્તો કાઢવા તે ધણી વખત હાથમાં કલમ પકડી અક્ષરદેહને મરોડ આપે છે. અને એ અક્ષરદેહ નવુ સ્વરૂપ લઇ સુષુપ્ત આત્માઓને જગાડવા માટે અતરનો ઉદ્ધાર બની ધણી વખત હાપાઓને આશ્રય લઇ છે. એની જે અક્ષર યતી લાગતી નથી

આ દેશમાં છેલ્લા કેટલાક મહિનામાં ઘણું બની ગયું સુષુપ્ત માણસ પણ ભગી ઉઠે એવું બન્યું છે, પરંતુ ગુજરાતના નરનારીઓ ભગી છેલ્લા એવું લાગતું નથી આફ્રિકાના બીજા દેશો સ્વાતંત્ર્ય મેળવવાના અણી ઉપર છે, એની અક્ષર પણ આપણા ઉપર યદ્ય નથી. લાની જેમ અહીં પણ સ્વાતંત્ર્યની માત્રણીઓ યદ્ય અને કઇ

કેટલા કરોડોની ખારા નીચે સળાયા પાછળ જઇ પડ્યા તે માટે ઉપવાસો યથા અને પ્રાર્થનાઓ યદ્ય પણ ગુજરાતીઓની હાજરી નહિ નેવીજ રહી શુ આપણે ફરજ જૂલી જઇશું? યાતો પ્રાર્થના સભામાં હાજર રહેવાથી જેલ જવાની બીક લાગતી હતી? એ બધું આપણે જૂલી જવું જોઇએ. આપણી ફરજ શું છે એ વિચારી આપણે આજળ ધવણુ જોઇએ.

આફ્રિકાનો સાથે આપણે જ્યાં સુધી ખબા નહિ મિલાવીએ ત્યાં સુધી આપણી સ્થિતિ તેમના કરતાં વધારે ખેદભર્યું રહેશે ન્યા ન્યા પ્રાર્થના સભાઓ યદ્ય ત્યા ત્યા આફ્રિકાનો હાજરી વધારેમાં વધારે હતી. અને આપણા ગુજરાતીઓ કરતા વધારે જોરાઓની હાજરી હતી. આપણા દેશમાં બીજાઓને જેલમાં બાળકને જન્મ આપ્યો હતો અને માને ધાવતું બાળક ‘ઇન્ડોલાય ઝીન્દાનાદ’ યાતો ‘મહાત્મા ગાંધીજી કી જય’ સાંભળી ધાવતું બધ યદ્ય વિચારે ચટી જતુ આ દાખલો લઇએ અને તેની સાથે આપણી સરખામણી કરીએ તો આપણને કેવું લાગે? માટેજ આપણી સ્થિતિ હશે! આ વગેરેના ખીલાની જેમ બને તે પહેલા આપણે ભયંત બની આપણી ફરજ સભાળી લઇએ તો સાઈ

બીજી વસ્તુ છે, અને તે છે આપણા ગુજરાતીઓની અર્થ સંચયની દરિ. ગુજરાતીઓ અર્થ સંચયમાંથી પરવારી બે ધડી સામાજિક ફરજ સમજીએવી આશા રાખવી એ વધારે પડતું ન કહેવાય પૂ બાપુજી, આપણે તેમનો મંત્ર સદા યાદ રાખીએ તે દરિથી એક વસાહત આપણા હિંદીઓને બોલે

મુક્તા ગયા. એ પણ આપણુ બાળક ન હોય એ દરિથી આપણે ભેતા યદ્ય ગયા છીએ. એ આપણુ બાળક નથી તો કેવું છે? એ બાળક શુ એટલું કહરુ છે કે આપણે ફરજ બીન બની જઇએ. એ બાળક તો આપણુ જોરવ છે. એની સભાળ રાખવી આ દેશના હિંદીઓની ફરજ છે. એની જે સભાળ નહિ લઇએ તો બાપુને આત્મા કેવા પોકાર કરશે એની કોઇને ખ્યાલ છે કે? માટે આપણે આપણી ફરજ સમજી લઇએ અને એ બાળકની સભાળ તરફ પણ કાળજી રાખીએ એ ખાસ અમત્યની વાત.

બીજી મુખ્ય અમત્યસાહે પણ કહ્યું કે આ ભૂમિ દેવતાઇ ભૂમિ છે. આજ ભુમિના (શીનીક્સ વસ્તુદત)માં પૂજ્ય બાપુએ સાય—અહિંસા—અને પ્રેમનો મંત્ર આપ્યો હતો. એથી જ બીજી મુખ્ય અમત્યસાહ આ ભુમિને દેવી ભુમિ કહે છે.

આ દેવી ભુમિ ઉપર ઉભા રહી શુ આપણે ટમર ટમર, મનતાં બનાવોજ નેવા કરીશું! એ નેવાથી કઇ વળવાતું નથી. ઉલ્ટી રજકણે ઉડી આપણી આખમાં પેસી જશે એના કરતા તો એ બનાવોમાં સામેલ યદ્ય આપણે આપણો બાજ બજવીએ એ સાઈ. અને પૂ. બાપુજીએ સાચવવા આપેલા બાળકની સભાળ આર્થિક અને સામાજિક રીતે કરીએ તાજ આપણે મરવી ગુજરાતના કહેવાડાવી શકીએ. આ હાકલથી ગુજરાતીઓ બનશે એજ પ્રભુ પ્રાર્થના!

મહાત્મા ગાંધીજીના આરડામાં કાઠ, મોડાના પુઠા પર એક વાક્ય લખેલું જેવામાં આવતું. Do not negotiate when you are weak, keep silence when you are in temper. તમે નબળા હો ત્યારે સમાધાનની વાતો ન કરો અને ક્રોધા વેશમાં હો ત્યારે ક્રોધ ઉતરી જાય ત્યાં સુધી ચુપ રહો.

—૨. ય. મહેતા.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૭ જુન, ૧૯૬૦.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં સર્વોદયનો પાયો

લોકો આપણી પ્રજા માટે હકકોની લડત ચલાવી રહ્યા છે, તેઓ ગાંધીવાદનો અભ્યાસ કરે એવી સૂચના અમે ગયે અઠવાડિયે કરી હતી. અમે એવો પણ નિર્દેશ કર્યો કે ગાંધીજીની નીતિ અને તત્વજ્ઞાનના અભાવને લઈ આપણે આપણા કાર્યમાં નિષ્કૃણ નિવડશું. આ અઠવાડિયે અમે એવો નિર્દેશ કરીએ છીએ કે જે લોકો ગાંધીજીની વિચારશ્રેણી અને નીતિથી સ્વાતંત્ર્યની લડત ચલાવવા માગતા હોય તેઓએ ગાંધીજીના સર્વોદયનો પાયો નાખવો જોઈએ. ભારતમાં ગાંધીજીના સિદ્ધાંતો, નીતિ અને તત્વજ્ઞાનના અભ્યાસ માટે ‘ગાંધી પીસ ફાઉન્ડેશન’નો પાયો છે. ભારતના સ્વાતંત્ર્ય પછી ગાંધીજીની સર્વોદય વિચારશ્રેણી વધુ આગળ વધે એ આશાથી એનો પાયો નાખાયો હતો. જે માણસો ગાંધીજીની વિચારશ્રેણીમાં માનતાં હોય તેઓએ એવી એક મંડળી સ્થાપવી જોઈએ જે આ દેશની જરૂરિયાત પ્રમાણે ગાંધીવાદનો અભ્યાસ કરી શકે.

જે ‘ગાંધી પીસ ફાઉન્ડેશન’ના પાયાની વાત અમે કરીએ છીએ તેનો સંબંધ રાજકારણ સાથે ન હોવો જોઈએ. એ એવી મંડળી હોવી જોઈએ જે આ તત્વજ્ઞાનનો અભ્યાસ કરી રચનાત્મક કાર્ય કરી શકે અને લોકોને દોરવણી આપી શકે. નિરાશાની વાત એ છે કે ગાંધીજી, એમની રાજકારણની નીતિ, એમની ધાર્મિક અને સામાજિક સુધારાઓ, સમાજ વિષેના વિચારો અને એવી ઘણીયે વસ્તુઓ સમજનારા આ દેશમાં ઘણા જોઈએ છે. આ ગાંધીવાદનો અભ્યાસ એ ખાતરીથી દુર કરી શકે છે. આ ઉપરાંત ગાંધીવાદ અને ગાંધી સાહિત્યનો પ્રચાર આમ સારી રીતે થઈ શકે, અને એનાથી લોકો ગાંધીજીની વિચારશ્રેણી બરાબર સમજતાં થઈ શકે.

આત્મનિરીક્ષણ (શ્રી મોરારજી દેસાઈ)

સત્યનો આગ્રહ હોય પ્રથમથી જ કોષનો કર રાખવો ન જોઈએ, એવી પણ માન્યતા. એટલે જે સાચુ લાગે તે કહું, સાચુ જ કહું એમ પણ મારું કે સામેા માણસ કંઈક નવજો ને યોરો હોય છે એટલે સત્ય સહન કરતો નથી, એને મારામાં કહોરતા કે કહુતા દેખાય છે. પરંતુ અનુભવ ને આત્મનિરીક્ષણ ને અંતે મને ખાતરી થઈ છે કે જે સત્ય મહુતાથી રચુ ન કરી ચકાવ એને સામજનારના ચિત્ત ઉપર તેનો જે ધકકો લાગે તે આપણામાં કાંઈક આમી છે. ઉડા ઉતરતા અને એમ લાગુ કે સત્ય નિર્વિકાર ભાવે રચુ માય તેો સામજનાર તે પ્રમાણે વર્તે કે ન વર્તે, પરંતુ આપણી સમ્યાઈ વિષે તેને ચકા ન રહે અને એમાં તેને કહોરતા કે કહુતાનો અનુભવ ન માય. ધણીવાર માણસ ભયથી ખોડુ બોલે છે, ને એને કારણે જ સત્યથી પણ ભડકે છે સામા માણસને આપણો ભય ન લાખવો જોઈએ તે અચુક કહેશે કે અચુક રીતે વર્તશે તેો આપણે નારાજ થઈશું ને તેને જોઈવો લાભ નહિ મળે, એમ તેને ધયુ ન જોઈએ આપણે ખીલખી ભય ન પામીએ, ને ખીલ આપણાથી ભય ન પામે તેથી રિચિતિએ પહોંચવાનો પ્રયત્ન દોવો જોઈએ કું જામત રીને પ્રમત કું છુ, કચુ ધણે પમ કોપવાનો ખાડી છે. સત્ય પ્રિય મવાની જરૂર નથી, એ માન્યતા બલવાઈ મઠ છે સત્ય પ્રિય ન માય તેો કાંઈ આમી છે એમ સમજ આત્મનિરીક્ષણ કરવું જોઈએ

[‘દામિસ પરિશ’ અઠવાડિયાથી.]

જરૂર છે: પ્રત્યેકના પુરુષાર્થની

★ જયપ્રકાશ નારાયણ ★

જો ગણાં કું મુખ્ય મરેલો ત્યા એક જદેન પુછવા લાગ્યાં, “હવે તો વિનોબાએ જૂઠાન વગેરેનું કામ હોડી દીધુ ને?” આને બલેલામલેલા લોહો એમ માનવા મડયા છે કે જૂઠાન આદોલન ખતમ થઈ ચુક્યું છે અને વિનોબાએ મધું હવે હોડી દીધુ છે કેટલાક સાથી કાર્યકરોની વાતોમાં પણ નિરાશાનો સૂર જણાય છે. “કીક છે આ કામમાં પડયા છીએ તે બાકી આનાથી શું થવાનું?”

ફુનીમાના પ્રતિહાસમાં કોવું કાંઈ પણ આદોલન અને ખતાવશો જેની પ્રતિભા ગ્રાહ હમેશાં ઉપર જ ચલેતો દોષી આદોલનના ગ્રાહમાં તેો ચલાયુ-ઉતરાણુ રહેવાનું જ.

આપણા આઝાદીના આદોલનનું જ ઉદાહરણુ લો. ત્યારે તેો દેશને આઝાદી મળવી જોઈએ એ બાબતમાં જનતામાં લમજમ સર્વાનુમતિ હતી. પૂર્ણ સ્વરાજ્યના વિચારની વિશ્વકુળુ જોહા લોહો હતા ઉપરાંત સાધી જેવા અદ્ભુત નેતા હતા છતાં જે એ આદોલનમાં કેટલાક ભરતી-આટ આબ્યા ત્યારે આને સર્વોદય એ જે એટલી સર્વાનુમતિ નથી ઉપરાંત ઉદય-પરિવર્તન, વિચાર-પરિવર્તન દારા આપણે અભિનવ ક્રાંતિ આણવી છે. આ કામ કાંઈ બેચાર વર્ષનું નથી. ખબર નથી કંઈ કેટલાવના છવન આ માટે બોહાવર કરવા પડશે!

અને તેો લાગે છે કે નવ વર્ષમાં જે પ્રાપ્ત થયુ છે તે જરાયે માણવી નથી. આપણામાં નિરાસા આવવાનું કાંઈ પ્રયોજન નથી. માનસિક આજણુ આ જરૂરવાનું કાંઈ કારણુ નથી. કાર્યને વધુ તેજસ્વી બનાવવા અંગેનું ચિત્તન માણુ જ રહેશે. રિહની ભૈરાત નહીં છુઝાય. આ જ છવનકામ છે. મામ્ બલે કપરો હોય, મજિલ બલે કુર હોય, આપણી કુચ અવિરત ચાણુ રહેશે.

૧૯૫૧ માં સાધી અને સર્વોદયનું જેટલું કામ દેશમાં થઈું એનાથી દસમણું કામ આને થઈ રહ્યું છે. સામઘાન, નિમોજીકાર્ય, કાર્યકરોની તાલીમ વગેરે બધુ ૧૯૫૧માં ક્યાં હતું! અલખત એ સાચું છે કે આદોલનનું વાતાવરણુ આને નથી જણાડું. સરઆતનાં વધોમાં જનતાએ ચોતે આદોલનમાં જે જામ બલેલો એની સરખામણીમાં આને તેનો અભિકમ ઓહો જણાય છે, ચોડી સંખ્યામાં જનતા આને આદોલનમાં જામ બઈ રહી નથી. આ માટેના કારણોની ખોલ આને થઈ રહી છે અને તેના ઉપાયો પણ શોધાય છે.

જેટલું બરાબર સમજ લેએ કે પ્રત્યેક લોક લેવક સ્વતંત્ર્યને અહિંસા નો પ્રયોજકાર છે અમેલનમાં જઈશુ અને ત્યા વિનોબા કાંઈક નવું કહેશે એવી ધ્મજા હવે ન રાખવી જોઈએ. વિનોબાએ ત્યારે કહ્યું કે મારી પાસે હવે આપવા માટે કચુ રહ્યું નથી ત્યામે કું બહુ ખુસ થવો કંઈક નવુ મળે, કંઈક નવુ મળે એવી જાખ હવે જોહી રહેશે. આદોલનના નેતામાં જામ કહેવાની હાંખત હોવી જોઈએ. સાધીએ કહી દીધેલું. “રચનાત્મક કાર્યકમ સિવાય દેશને આપવાનું મારી પાસે કચુ નથી”

તેમ આ સમેલનનો વિનોબાના કહેવા પ્રમાણે શુક અર્થમાં માત્ર રનેહ-સમેલનો છે. સમેલનમાંથી કાંઈ અજવાની અપેક્ષા ન રાખશો પ્રેરણા બંધિને મળે છે, સંસ્થાને નહીં.

કાર્યકમો તેો અનેક છે. માત્ર કરવાનું માડી છે. નવો કાર્યકમ ઉભો કરવાની વાત નથી. માત્ર દરેક પ્રાંતની વિશિષ્ટ પરિસ્થિતિનું અધ્યયન કરી કાર્યકમને અમલી બનાવવા અંગે વિચારવાનું છે

સંભવ છે કે આપણને ખ્યાલ પણ ન હોય અને વળી એક આદોલન કર થઈ જાય. આદોલનના નિમોજીકાર્ય એતિહાસિક પરિસ્થિતિ અને કેટલાક સંયોજો કામ કરતા હોય છે. આપણે તેો “કેટમેટિક એબન્ટ” ખની જઈશુ. લેનીનને શું ખબર હતી કે ૧૯૧૭ના નવેમ્બરમાં ક્રાંતિ થવાની છે! અંગેને ૧૫મી જોનરે બતા રહેશે કોવુ કાંઈ એ કલપુંવે ખઈ!

આ બધું આપણે ખ્યાલમાં રાખજુ જોઈએ. અહીંસક સાધનો દારા પરિવર્તન કરાવવાનું કામ અચાર સુધી કાર્ય થઈ નથી આપણી તેો ‘ખાતર’ ખની જવાની તકવારી હોવી જોઈએ. જેમ ખમીનમાં ખાતર નાખ્યુ હોય તેો અખરેમ ન પડે કે ખાતર નાખ્યુ છે. અને એમાંથી અંગુરો કુરે છે, ઓહ પાચરે છે, કળકુલ ધાય છે મારી સાથે મળી જવાની આથી તકવારી હોવી જોઈએ. આનો એવો અર્થ નથી કે આપણે માનસિક આજણુ લેવીએ, કાંઈ વિચારીએ જ નહીં આપણે કિમમ્લીસ રહીશુ જ, પરંતુ ખાતર સમાન

અચાર સુધીમાં જે કાંઈ પરિણામ આપ્યું છે તે એ કે આપણે માટે આશાજનક પરિસ્થિતિનું નિમોજીકાર્ય છે અહીંસક સમાજરચનાનો નહને ભારતે ફુનીયા સમજ રચુ કરવાનો છે. આ અકમય છે, અસંભવ છે એમ કું માનતો નથી જરૂર છે પ્રત્યેકના પુરુષાર્થની ‘જુઓપુષ’માંથી

મારો રોડેશીયાનો પ્રવાસ

સો. લીલા દેસાઇ
[હતો પરી]

કુવેઈતથી મદુમા જતા રસ્તે ખાસ કંઈ વાતચીત ન હતી પણ મદુમા અને ભાઈ શ્રી બાબુભાઈને આ કિતપાં હતાં ત્યાં જ્યાં સાને છે ને સુમારે પહોંચ્યા આપણી પતાવી પ્રાર્થના કરી વાણુપાણી કરી પ બાબુભાઈની નવાખલી ચાંત્રાની શીશ્મ ખતાવવાની ગોઠવણ શ્રી બાબુભાઈએ શ્રીમતી સુશીલાબહેનના બજાબ્યા પ્રમાણે કરી હતી તે મુજબ સર્વ બાબુબહેને ૮૧૧ વાગે શ્રી બાબુ-ભાઈને આ એગા થયા હતાં.

પ્રમુખરથાનેથી હમનભાઈ ડોડીયાએ શ્રીમતી સુશીલાબહેનની જાળખ આપતા કહ્યું હતું કે શ્રી સુશીલાબહેન માધીના મદુમામા આમનથી અને ઘણાજ પુસ્ત થયા છીએ. એમને શ્રી સુશીલા-બહેનના અર્ધિ આવવાની ખખર ઘણી મોડી પડી નહિ તેા એમના સનમાનની મોટી તેવરી કરી દેત હતા પણ ખ્યારે એમના પ્રવાસમા મદુમા જેવા નાના મામડામા આવી આપણી મુલાકાત લીધી તે ખવલ દુ સૌ બિંદીભાઈબહેને તરથી એમને આભાર માનું છુ શ્રી સુશીલાબહેનને જે ચખ્દ કહેવા વિનંતી કરે છુ.

શ્રીમતી સુશીલાબહેને પ્રવચન શરૂ કરતા પહેલા પૂ બાબુભાઈની શીશ્મ વિશે માહીતી આપી હતી. ત્યાર બાદ

પ્રવચન શરૂ કરતા કહ્યું કે આપણામા જે કામવાદ છે તેને કારણે પૂ બાબુના પ્રાણ થયા તે પહેલી તકે જેમ જમત આવુ કુદેને વ્યયે આમળ વધી રહ્યું છે તેમ આપણે પણ આપણા જુના ખોટા રીતરીવાજ અને કેમી ભેદભાવ છોડી આમળ વધીએ તેા પૂ બાબુના આત્માને શાંતી મળશે ત્યાર બાદ દુ આમળ લખી મહ તેમ શીનીકસ સંરથા વિશે વિનતે સમજ પાડી હતી.

વધુમા એમને કહ્યું હતું કે જનતા ની હિંદાસીનતા અને સામ વચર 'ઈ એ' છાપુ મરતા મરતા છુરી રહ્યું છે તેના કરતા બંધ કરી દેવુ સાંઈ એમ દુ ઇચ્છતી હતી પરંતુ નથીખ જોગે અંક વિદાન ભાઈ મળી ગયા છે તેમને સરથા સોપી દુ રોડેશીયાના ભાઈબહેનેને જગત આવી છુ સાથે સાથે પૂ બાબુભાઈની ઇચ્છા મુજબ તેમની તપે છુમી શીનીકસમા એક ઢાઈ રકુવ, બોર્ડીમ હાલિસ, તેમજ પ્રાર્થના હોલ બાધવાની ઇચ્છા ટ્રસ્ટીએ એ દર્શાવવાથી તમારી પાસે બીક્ષાની જોળા લઈને આવી છુ આશા છે કે તમારી શક્તિ મુજબ કાળે આપશે. જ તમા શીશ્મ ખતાવવામા આવી હતી.

(અધર)

શ્રી ટ્રાન્સવાલ ભારતીય મહિલા મંડળ

ઉપરોક્ત મંડળ તરથી શ્રીમતી સુશીલાબેન માધીએ આલેલા ઉપવસ ની સરજતા અને અટકાવતમા રાખેલા કોએસ કાર્યકરોમા છુટકારા માટે પાટી-દાર હોલમા પ્રાર્થના સભા બોલાવવા મા આવી હતી મંચ ઉપર આઝાદી ના લડવૈયા પૂ મદારમા માધીજી, પડીત જનાદરલાલ નહેરૂ અને સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના ફોટા કુવદારથી ચણુમારી મુકવામા આવ્યા હતા. ધૂપ દીપથી વાતાવરણ મહેકી રહ્યું હતું. પરંતુ દીનગીરીની વાત છે કે આપણા બિંદુ ભાઈબહેને આવી સભામા ઢાબરી આપવાનું મહત્વ સમજવા છતાં પણ તે પ્રત્યે બેદરકારી ખતાવે છે. આપણા દેશમા આઝાદીની લડત વખતે અથવા તેા બીજી કોઈ પ્રસંગે જાહેર સભા બોલાવવા માટે શક્ત છાપા દારા ખખર અપાતી અને અપાય છે. તેા પણ હજારોની મંખ્યામા ભાઈબહેને ઢાબર થતા અને આને પણ થાય છે અહીં આફ્રિકામા પણ ગુજરાતીઓ શીવાય ન્યા રાજદારી અને સામાજિક સભા

એા હોય છે ત્યા આફ્રિકાનેા, યુરોપીયનેા, કલડ' તથા મુઁલીમ બાઈબહેનેા સારી મંખ્યામા ઢાબરી આપે છે. ગુજરાતી ઝોને સભામા ન આવવાના અનેક બહાના મળી રહે છે પરંતુ આવવા માટે એક પણ જડતું નથી, એ આ-પણી કમનસીબી છે. સીનેમા, નાટક અથવા ખરખા પાર્ટી હોય છે ભારે કોઈ પણ મંજોગોમાં બલે પછી કોઈમાર વરસાદ હોય, બચકર વાવા ઝોફ' હોય, પુખ્તળ હ'ડી હોય, પણ હોવ-થીએટર ચીકાર લરામ જાય છે. હાલિસ કુલના પાટીયા મારવા પડે છે. આપણા જેવા રવાચીએ જે મહાતમા માધીજીને મળ્યા હોત તેા આપણેા પગ જે આફ્રિકાની ભૂમી પર આને છે તે હોત કે કેમ? અથવા તેા દેશમા આપણા જેવા મળતે તેા દેશને ૨૦૦ વર્ષની ગુલામી પછી આઝાદ કરી શક્યા હોત કે કેમ? આ દેશની હવાજ આપણે માટે એવી છે કે આપણને સવારથી સ.જ સુધી પેસા પાછળ જ ગાઠી દોડ મૂકી રચા છીએ.

રોડેશીયાના વતનીઓનો આભાર

રોડેશીયાના ૨ માસના અને ટ્રાન્સવાલના એક માસના પ્રવાસેથી અમે પાછા આવ્યાને લગભગ ત્રણ અઠવાડીયા થઈ ગયા છે બિંદુ સંરકાર કુળખ આતિથ્યના સંરકારને જળવી રાખતા ઘણા બાઈ બેનેને આમણે અમે આતિથ્ય માણ્યા હતા. આ સર્વેને આભાર આવતાની વારજ્ય મારે માનવાનેા હતો પણ આવતાની સાથેજ ઉપવાયમા ઉતરી જતાં પ્રેસના કામને ખ્યાન આપી ન શકી. અને તેથી છેક આને દુ એ કાર્ય કરવા બેઠી છુ.

અમારા આતિથ્ય માટે જે જે બાઈએને ત્યા અમે ઉતપી દતા તેમને ત્યા અમે જે પ્રેમ બધું આતિથ્ય માણ્યું હતું અને જેની મધુર સુવાસ હજી અમે અનુભવી રચા છીએ તે સર્વે સેવાભારી ગૃહિણીઓ નો-મારી બેનેને-દુ અમે આભાર માનું છુ.

સાથે સાથે અમારા કાર્યમા સહાય, અને નાણાકીય મદદ કરવા માટે સર્વે બાઈએનેા પણ દુ આભાર માનું છુ. અમે જાણીએ છીએ કે તેમના સહકાર વગર અમારૂં આ કાર્ય કેટલું મુશ્કીલ બધું અમને જણાત. આથી તેમના પ્રેમ બધાં સંરકાર માટે દુ અને અમારા સાથીઓ ઘણા જ આભારી છીએ.

મ્યવરયાપક, શીનીકસ સરથા

નેાંધ: આપણી ગુજરાતી પ્રજાની સુખતાવરથાને લઈ આપણી પ્રજા પાછળ પડતી રહે છે. તેઓ એ નિદ્રામાથી ક્યાર જાગશે એ કંઈ કહેવોય નહિ આ દેશમા એવા ઘણા બનાવો બની ગયા જેનાથી આપણી પ્રજા જાગ્યત બની શકત, પણ એ બનાવોની કંઈ અસર થઈજ નથી આપણી પ્રજાએ જાહેર સભા વિ.મા જતા થા માટે અચકાવુ જોઈએ. આપણે એ જુલુલુ ન જોઈએ કે આ દેશમા આપણે કાળા માનવો તરીકે છીએ-અને રંમદેવનું ભૂત આપણી સામે પણ ભયંકર તૃલ્ય કરી રહ્યું છે એની સામે ઘષ્ટ એને નસાડવામા આપણે મદદ કરવી જોઈએ આપણે એમનાથી ઉચ્ચ છીએ અથવા તેા તેઓ કંઈક પ્રાપ્ત કરશે તેા આપણને દુકડો આપશે એ દાનત રાખવી જૂલ મરેલી છે

આપણે જે કુબંધુની નિદ્રામા છીએ, તેમાથી જાગ્યત બની આપણા દેશવાસીએ, જે આપણી જેમ કચડામ રચા છીએ તેમને મદદ કરવી જોઈએ,

જુકકીપીમ, ઇનકમ ટેકસ રીટન્સ', લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કવીપરન્સ અને ઇનસ્પેરન્સ માટે મળેા.

આર. વીકુલ
૨૨ બાકેલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાબોગોનન બો માર્કેટ સ્ટ્રીટ, મોદાનીસખર્જ, ફોન ૩૩-૨૬૫૪

ગુજરાતી શિક્ષક
શ્રી રામકૃષ્ણ સેન્ટર દારા સમાવિત ગુજરાતી શાળા માટે શિક્ષક મી નંકર છે ગુજરાતી શાળાનો સમય ખપેાર માદ ર થી ફનો રહેશે ઉમે-વારને સવારે પાટ' ટાઇમ અન કામ કરવાની છુટ રહેશે ઉમેદવારે વાપકાત, અનુભવ અને શિક્ષણ વગેરેની વિમત સાથે તીચેના સરનામે અરજી કરવી

શ્રી કલ્યાણજીલાલ મકનજી
મનો: શ્રી રામકૃષ્ણ સેન્ટર,
પો. મોકસ ૨૨૪, ઘોટક

માસ્ટર બ્રધર્સ (મો.) લીમીટેડ
નવ જનના નાથવન, રેથ ડી તેમજ સુતરાક માપદ, સીએા ખાળકો અને પુરેા માટે જીતમ જનના લુવન જર્સી, પુલોવર, કારકીચન્સ અને બન્ધ્યાઓ માટે-શુકીક બીન્સ, બ્લેન્ડેડસ, શોલ્ક, નેપકીન્સ વિગેરે.

ફેરક જનના માલ માટે તપાસ કરવા બલાગણુ.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૮૩૫-૬૭૬૬
બોક્સ ૨૫૪૯.

ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્રના ધડવૈયા

રહેલી મેથી ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્ર એમ બે જુદાં રાજ્ય થયા છે. ગુજરાત રાજ્યમાં ગુજરાતી ભાષામાં બહુ કામ થયું અને મહારાષ્ટ્રમાં મહારાષ્ટ્રીય ભાષામાં ગુજરાતના મુખ્ય પ્રધાન ડો. છવરાજ મહેતા છે અને મહારાષ્ટ્રના શ્રી રાવતરાવ ચંદ્રાણુ છે બન્નેએ ભાગલા પડતા પોતાનું સ્થાન સભાળતા પહેલાં જણાવ્યું હતું કે, અખંડ રજા હોત તો અમને સૌથી વધુ આનંદ યાત, પણ જુદા યમાન્ય છીએ તો હવે પોતપોતાની ખીલવણી કરવાની રહેશે છતાં બન્ને રાજ્યો ભાઈભાઈ જેમ વરતશે એવી આશા છે. ગુજરાતનું પાટનચર અમદાવાદ પાસે માધીનગર રહેશે

ડો છવરાજ મહેતા

ડો. છવરાજ મહેતા માધીજીના ડો તરીકે ઘણા જાણીતા છે. તેમને જન્મ અમરેલીમાં ૧૮૮૦ના જોગરટ રહ્યાના થયો હતો સાધારણ સ્થિતી મા તેઓ ઉછરેલા પ્રાથમિક શિક્ષણ અમરેલીમાં જ લીધું અને ૧૬ વરસે મેટ્રીક પાસ થયા હતા મેટ્રીક પછી થોડો વખત વેપાર અને આનગી ટ્યુશન આપવામાં ગાળ્યો હતો. પછી ડોહટર થવાની ન્હા યતા તેઓએ અભ્યાસ ચાલુ રાખ્યો આ વરસોમાં ૨૫૦ રૂપિયા સિમ્પરતિ નજો તો ભાગ્ય શાળી અણૂતા આમ ટ્યુશન સિમ્પરતિ મેળવી અભ્યાસ ચાલુ રાખ્યો.

મેરણુ

“મારા દાદીમાનું સૌથી મોટું કામ્યુ મારા પર છે” તેઓએ એક મુલાકાતી ને જણાવ્યું અને વધુમાં કહ્યું “દાદીમા આમે આધવા, એમને અમારી ગભાળ ને લીધી ન ત વર્ણતી શકાય તેમ નથી યુને નમે મળમારી આપીએ અને તે રૂં ડોહ વગ પાળી બરી લારીએ. એમની નિશામ સેવાએ મારા મનને ભર્યું”

પહેલી ચોટ લાગી

“મન પર ડોએમને પ્રભાવ પછુ ઘણો જુનો મુખમ્મા ટ્રાન્ટ મેડિકલ કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા હતા તે વખતે જ મ ગાળના ભામવાની અસર પડી તેમ મુખમ્મા ડોએમનું અધિવેશન મળ્યું તેની અસર પછુ પડી હતી. લોડ કર્જન દિલના સરમાન પર એક પ્રદાર બગાળના ભાગનાથી કર્યો હતો અને ખીને મહાર એક પદવીલાન સમારભમા દિગ્ગોને જુદા અને અધિષાસપા કહીને કરેલો મારા હૃદય પર તેની ચોટ લાગેલી

૧૯૦૮માં એટ એમ એન્ડ એસ થયા અભ્યાસ દરમ્યાન સિમ્પરતિ અને ટ્યુશન કરી પોતાને તો ખરચ મેળવતાજ પણ તેમથી બચાવી કુટુંબ ને પણ મદદરૂપ બનતા ડોએમની ઉંરની પર્યાપના કૃષ આક ઇનાગોમાં થી માત કનામ છવરાજ ભાઈએ મેળવ્યા હતા આથી તાતાની લોન મળી અને એમ, ડી થતા લંડન મથા.

આ વરસે દરમ્યાન થીજીસોશીનું મેચાજુ રહ્યું હતું રાજ્ય કારકુમાં પછુ ત્યાં વધુ રમાયા સાડા ૭ વર્ષના ઇન્સંડના અભ્યાસ કાળ દરમ્યાન જીવનનું સૌથી સારું પડતળ થયુ. સુવંશ્યદ્રક મળ્યું અને એમ આર. સી પી થયા.

૨૧ ગોખતે ઇન્ડના માહા પડ્યા હતા અને તેમના ડોહટર તરીકે ડો મહેતા તેમના પરીચયમાં આવ્યા અને તે દારા ૨૧ મહમદ અહલી ઝીજી ૨૧ સરોજની નાપક અને ટાંગોર વિગેરના પરીચયમાં આવ્યા તેજ વખત દરમ્યાન દક્ષિણ આફ્રિકાના સવાલ અંગે રાષ્ટ્રપિતા માધીજી ઇન્ડન મથા હતા અને તેમના પ્રથમ પરીચયમાં લાજ આ યા હતા ત્યાર પછી માધીજી સાથેનો મનમ્મા ગાહ થતો મથો અને તેમના ત્યાગ સેવા અને ધાર્મિક સાદા જીવનની અસર નીચે છવરાજ ભાઈ આવતા મથા

અભ્યાસ અને પ્રવૃત્તિ

“એ દિવસે રોમાચક હતા દિંદ પર અમેનેનું યાસન તપ્પુ હતું અને પરદેશમાં દિંદી વિદ્યાર્થીઓના દિલમાં દેશની મુક્તિની ભાવના-જ્યોત જલસતી હતી” છવરાજ મહેતાએ મુલાકાતી ને જણાવ્યું અને ઉમેર્યું કે, મારા સદ્બાળ્યે તેમા અખમામ બજાવવાનું આજુ હતુ સતોપજનક કક્ષાએ તખીખી પરીક્ષાએ મે પસાર કરી હતી તેથી મને લડન-ટોરિપટલમાં નિમલુક મળ્યા. તે સામે ગોરા વિદ્યાર્થી ઓએ વિરોધ પોકાયો. દિંદી વિદ્યાર્થી ઓ સામે એમની કુબેચ ચાલુ જ રહેતી હતી. દેશની યુવામી યુ અને રવત તતા યુ તેનો અજો પરિચય મને લડનમાં જ મળી ગયો હતો. અભ્યાસ પૂરો કરી દું બારતમાં આવ્યો. ૧૯૧૫ની કોંગ્રેસની મેટ્રકમાં દું પહેલી વાર તેના મંચ પરથી દિંદી વિદ્યાર્થીઓ વિષે બોલ્યો હતો આર્થિક અને આંલોચિક પરિપદ પછુ એ વખતે મળી હતી તેમાં મે પ્રવચન કરેલું એ મને યાદ છે. શીમતી સરોજની નાપકુ એ એ પછીના એક દિશાન્ત પ્રવચન

મા મારા એ બાધજુનો પ્રચંસાપૂર્વક જલોખ કર્યો હતો.

રતન તાતાની લોન લખ મે અભ્યાસ કર્યો હતો અને તે બ્યાજ સાથે યુકવી હતી અને તેમના ડોહટર તરીકે તેમની માટી વખતે દું લંડન તેમની સાથે ગયો હતો ત્યારે પ્રથમ યુદ્ધનો સમમ હતો. અમાર જહાજ ટોરપીડો થયુ હાહાકાર મચી રહ્યો ૩૦ કલાક લાઇફ બોટમાં દું મી અને મીસીસ ટાટા પવન અને પાણીના તોફાનમાં જીવનને એમે ચલાવી રહ્યા હતા. રતન તાતા આ હવાનું તોફાન સહન કરી શકે તેમ નહોતા એથી એમને બાય બરી મે હુક આપી. એમને માટ્ટા ટાપુ પહેલી એમે ઇન્ડન પહેલાયા ત્યા હુ સમને ભોમ બન્ધો ત્રણ વર્ષ ઇન્ડના રહ્યો ત્યા મામક વાડ સરકારના સિવાજીરાવના પરીચય મા આવ્યો અને વડોદરાના મીક મેટ્રીકલ કોર્સીસરની જમા મને તેઓએ આપી. આ બધો વખત દેશના કાર્યોમાં મે સામ આપ્યા જ કર્યો હતો.

લડન અને ગૃહજીવન

૧૯૨૪માં વડોદરાના દિવાન મનુ-ભાઈ મહેતાની યુતી થીમતી હંસામેન મહેતા સાથે એમના લડન થયા. ડો. મહેતાને એક પુત્ર અને એક પુત્રી છે શીમતી હંસા મહેતા ખી એ. છે અને ઘણા જાણીતા કાર્યકર્તા છે. તેમજ સુદર લેખીકા પછુ છે. ૧૯૨૫ મા વડોદરા કોટી ડોહટર તરીકે અને ડીન તરીકેનું કામ મુખમ્મા ક્યું. ૧૯૨૫ થી ૪૨ સુધી આ સ્થાન અનેક મુસ્લેમીઓ છતાં વચસ્તીપણે ક્યું અને ૪૨માં વયને કારણે તેમથી રૂકત થયા. આ કામ કરતા પછુ દેશની લડતમાં ઘણો આપતા જ રહ્યા હતા.

૧૯૩૦-૩૨-૪૨-૪૫માં કારાવાસ ભોમ-વ્યો હતો. અને વારંવાર માધીજીના ઉપવાસ અને માદગી વખતે તેમની સારવાર કરી હતી.

૧૯૪૬માં મુખઈ ધારાસભામાં કોંગ્રેસ ના ઉમેદવાર તરીકે મુટાઈ સરકારના આરોગ્ય ખાતાના ડિરેક્ટર અને થંજી નું કામ ક્યું. ત્યાર પછી વડોદરાના મહારાજ સામે તેમને તોહમત નાજુ ધડી જીવવાનું આવ્યું અને વડોદરાના વડા પ્રધાન તરીકે આવ્યા વડોદરા મુખઈમાં સમાતા મુખઈ આનવાનું થયું અને તેના બહેર તથા આધકામ ખાતાના પ્રધાન તરીકે ૧૯૪૯ સુધી રહ્યા પછી ૧૯૫૨થી નાજી પ્રધાન બન્ધા અને હવે ખીજી જવાબદારી શરૂપર ઉઠાવી અમદાવાદ જશે

અમદાવાદ જતા તેઓએ કહ્યું હતુ કે, “દેશની સેવામાં આટલા વર્ષો માળ્યા અને તેની ઉત્તી મારે મારાથી ને કાઈ કરી શકાય તે કરવાની જ એક તમજા છે”

મીતાકાર અને કામમાથી કારમત થતા માયા પરનો ભોલો દુર મુખી આરામ બરી થોડી નિદ્રા મેળવી તાઝગી મેળવી શકે છે એજ એમના આરોગ્યની ચાવી છે મન અને શરીર માકે ત્યારે ‘શ્રી કૃષ્ણ સરજી’ મમ” રટી મન દળવુ કરે છે. તેમજ કોઈ જાતનું વ્યસન તેઓને નથી આવે તેઓ ૭૩ વર્ષના છે પણ યુવાનીના જેમથી ગુજરાતના વડા પ્રધાન થવા મુખઈથી વિદાય થઈ માધી નગર ગયા છે “છવરાજ મહેતા જીંદગાવડ”

—ગુજરાત અને મહારાષ્ટ્ર રાજ્યો બનતા વિદલ રાજ્યના હિમાયતીઓ એ નામપુર ખાતે ને તોફાન કર્યું હતું તે ૩ લાખ રૂપીયાનું અદાજવામાં આવ્યું છે.

ચો. યો. ૫૩૩૦ —— દેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦
 દેલીચક્ર જેડરેસ : “અમતદો”
બગત બ્રધર્સ (મો) લી.
 ૧૪ કોર્ટ રોડ,
 જે હા ની સ બ મં.
 હોલસેલ અને રીટરલ મર્ચન્ટ અને મુખપોસ્ટ
 ખાસ કરીને હામરે ત્યાં ઉન્દિયન અને ઉન્દીશ માસરી,
 માથામાં નાંખવાના ભત ભતવા રેસી તેલો
 સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીન્યમના
 વાસણો-કાચ અને ૧લાસ્ટીકની બંધીઓ-
 કેરમખોડ અને સ્ટાઇલર તથા ખીજી
 અનેક રેસી થીએ કીફાયત
 બાવથી મળશે.

હિંદના સમાચારો

તા ૧૪-૬-૧૯૬૦.

ખેલવકમાં હળપતી કોલોની

તાંબીના પુરથી નિરાશીત થયેલા હળપતિઓના પુનર્વસવાટની ચોજના અન્વયે સરકાર, રામકૃષ્ણ મિશન અને ડેન્ડ્રીય રાફત સમિતિના સંયુક્ત ફાળાથી રૂ ૪૩૦૦૦ના ખર્ચે ૧૫૦ કુટુંબોના વસવાટ માટે બધાયેલી ૭૬ કુટુંબોની કોલોનીનું ઉદ્ધારણ ગુજરાત રાજ્યના જમીન અને ગૃહખાતાના પ્રધાન શ્રી રસિકલાલ પરીખને હસ્તે તા ૨૨મીના યજ્ઞ હતું.

આ હળપતિ કોલોનીનું ઉદ્ધારણ કરતાં શ્રી રસિકલાલ પરીખે કહ્યું હતું કે કુદરત આપણી કસોટી કરવા જ કુદરતી આફત મોકલે છે.

પુરનો બધા ધ્યાનમાં રાખી ૫૦ થી પર ખાસો ઉચ્ચાણવાળી જમીને આધવામાં આવ્યા છે ધણી ખરી કોલોનીનું કામ ચોખ્ખા પડેલા પુર થઇ જશે આ રેલને કારણે રૂ ૩૫૦૦૦ કરોડનું નુકસાન થયું છે અને લોકોને એક કરોડ રૂપિયા રાફતરૂપે યા લેવા ૩૫૦ આપવામાં આવ્યા છે.

આ કોલોનીમાં પાણીની સગવડ છે. એક પ્રાર્થનાગૃહ આધવામાં આવ્યું છે અને વીજળીની વ્યવસ્થા થશે

વડોદરામાં પાઇલોટ પ્લાન્ટ સ્થપાશે

ખંભાતના લુણેજ અને અંકલેષ્વર ના હળતના કુવામાંથી પ્રાપ્ત યત્ન કુદ એકાઉન્ટને માળવા માટે વડોદરામાં પાઇલોટ પ્લાન્ટ સ્થાપવાનું સરકારે નક્કી કર્યું છે. વડોદરા ખાતે માલોની વચ્ચે આવ્યું હોવાથી એને પસંદગી આપાઇ છે હળતમાં તેલ કાઢવાનું ધણુ સહેલું થશે પણ ખંભાતમાં જ્વાલા યુખીને કારણે તેવ કુવા માળવાનું કડકું જનશે રશીયાનું યત્ન અને અમેરીકા ના બે એટોમીક યત્નો હળતમાં તેજ કુવા માળી રહ્યા છે.

માણ ખાતાના પ્રધાન આ કામ અંગે જુનમાં રચિયા અને હુરોપના દેશોની મુલાકાતે જનાર છે

વિનોબાજીને પ્રભાવ

મધ્ય પ્રદેશ કે જે ડાકુઓનો પ્રદેશ થઇ પડ્યો છે ત્યાં પદ્યાત્રા કરતા વિનોબાજીને યરણે ધણુ ડાકુઓ આવ્યા છે અને તેમને સરકારને સુપ્રત કરવા મા આવ્યા છે. વિનોબાજીને સરકાર ને જણાવ્યું કે ડાકુઓને આ ઉપદ્રવ જમીનને કારણે છે તેમને જમીને આપવાની જોઇએ વધુમાં વિનોબાજીને કહ્યું કે, મધ્ય

પ્રદેશમાં મારા યાત્રિ કાર્યમાં જે ખનાવ બન્યો છે તે મારી કલ્પના બહારનો છે. અહિંસા એ આધ્યાત્મિક જન્મત મા પ્રાણવાન બળ છે અને માધીજીએ તેનો ઉપયોગ રાજકારણમાં કર્યો જ હતો હવે નવ વર્ષથી દુ તે સામાજિક અને આર્થિક ક્ષેત્રમાં કરી રહ્યો છું. ડાકુઓનું યરણ એ મારે મન અહ્મુત વાત છે. મને આમળ કયારે પણ નહોતો થયો કોવો અનુભવ થયો છે અને મારું દેયુ પીખવ્યું છે. ગ્રેમ અને બાવનાથી, આ પ્રશ્ન ઉકેલાશે જ.

વિનોબાજીનું નૃત્ય

વરસતા વગસાદમાં તા ૨૫મીના વિનોબાજીએ બલ્લોને ધૂનો ગાઇ નાચ કરી ધજ્જરનું સ્તવન કયુ હતું હળરોની માનવમેદની પાણીમાં તરબોળ યર્ધ ધૂનમાં સામેલ થઇ માતા ના દર્શન કર્યો હતા.

રાષ્ટ્રપતિએ વિનોબાજીને અબીનંદન મોકલ્યા છે અને ડાકુઓના કાર્યમાં બનતો સહકાર આપવાની ખાત્રી આપી છે.

વરસાદ અને વરનના તોફાનમાં તળું પડી ગયો હતો પણ વિનોબાજી ને કરી ધળ નહોતી થઇ ડાકુઓ કે જોઈ નહોતે ધજ્જરને અવતાર માને છે તેમના દર્શનની વિનોબાજી પાસે માગણી કરી છે

આ જોમણીસ ધાડપાડુએ જલમાં છે અને ત્યાં પ્રાર્થના કરવાની તેઓએ સમવડ માગી છે આ લોકોને કાની છાવણીમાં રાખવામાં આવ્યા છે અને જલના નિયમે હળવા કરવામાં આવ્યા છે આ ડાકુઓને ગ્વાલીએરના વહીલ મંડળે મક્ત કાનુની મદદ આપવાનું વિનોબાજીને જણાવ્યું છે

‘આપુને કહાયા’ ફિલ્મ

બાળકો મારેની ફિલ્મમાં ‘આપુને કહાયા’માં શ્રી મોરારજીભાઇ દેશાઇ એ બાળકોને માધીજીના બાળપણના પ્રસંગો વર્ણવતા માસાહાર અને કઠાની ચોરીની વાત કહે છે અને તે ખોટા કાર્યથી થએલ દુ ખર્તું વર્ણન બાળકો સામે કરે છે અને તે પરથી બાળકોએ શુ ચિખવું તે કહે છે આથી બાળકો મા નૈતિક બળ આવે છે અને તેઓ કેવા સારા નામરીક યાવ છે એ આ શીલ્પમાં ખતાવવામાં આવે છે. પૃથ્વી રાજ વિગેરે નટો પણ એમાં ભાગ લે છે.

રાજાજી પર છુરીથી હુમલો શ્રી રાજગોપાલાચારી ન્યાર એક સમામાં જતા હતા ત્યારે એક ટેમીસ

યુવક છુરી સાથે તેમની તરફ ધસતો જોવામાં આવતાં પોલીસોએ તેને પકડી લીધો હતો.

રાજાજીને આ વાતની ખબર પડતાં તેઓએ જણાવ્યું હતું કે, ‘હું નથી માનતો કે કાઈ મને મારી નાખવા ઇચ્છતું હોય રાજકીય પક્ષે મારા વિરોધી છે ખરા. પણ મારું ખુન કરવા કોઈ જ ન ઇચ્છે.’

રાજાજીના આ નિવેદન પછી મોટું કામ ખીળા દિવસ પર મુઘલતી રહ્યું હતું

વેપારીઓને ગુજરી વઢા પ્રધાનની ચિમકી

ડો. ઇવરાજ મહેતા ગુજરાત રાજ્ય ના વડા પ્રધાન પડેથી તા ૧ જુનના બોલના જણાવ્યું હતું કે; ‘વેપારી ઓએ લાય આપવી નહીં જોઈએ અને જો કાઈ અમલદાર માગે તો પુરત મને જણાવજો. જે તમે ગુજરાત રાજ્યને આદર્શ રાજ્ય કરવા ઇચ્છતા હોય તો તમારે અમને મદદ કરવી જોઈશે’

ગુજરી વડા પ્રધાન એક સમામાં બોલી રહ્યા હતા વધુમાં તેઓએ જણાવ્યું કે; ‘જે વેપારીઓ ગુજરાત-સૌરાષ્ટ્ર બંદરેથી લાવ લઇ જવ કરવા છતાં અને માલ વાહક રીખરો યજ્ કરશે તો સરકાર તેને મદદ કરવા ઉત્સુક છે

કેન્દ્રના કર્મચારીઓ સીધાં પગલાં લેશે ?

ભારત સરકારના જુદા જુદા ખાતા અને વિભાગોના કર્મચારીઓના મંડળો ના પ્રતિનિધિઓના સંમેલને રચેલી કાઉન્સિલના પ્રમુખ શ્રી વી જી દલવી એ કર્મચારીઓની સભા સમક્ષ જણાવ્યું હતું કે ભારત સરકાર સમક્ષ રજુ કરાયેલી સાંત માગણીના ખરડાના સમર્થનમાં સીધા પગલાની વિચારણા માટે ભારત સરકારના કર્મચારીઓની સંયુક્ત પત્રના સમિતિ તા ૨૬મી મેના દિવસે મુખ્યમાં મળી હતી આ કાઉન્સિલ રેલવે, પોસ્ટ, ટેલીગ્રાફ સંરક્ષણ ખાતાના ગ્રાફ અને કેન્દ્ર

સરકારના ખીળા ખાતાઓના મળીને ૨૨ લાખ જેટલા કર્મચારીઓનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે.

અગ્રણી અકાલી નેતા તારાસીંગની ધરપકડ

અટકાવતી ધારા હેઠળ પકડાયેલ અકાલી અગ્રણી માસ્તર તારાસીંગને ધરમશાળાની સમજેલમાં રાખવામાં આવ્યા છે. મુખ્ય પ્રધાન સરદાર પ્રતાપસીંઘ કેરોને પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે અમૃતસર જલ્દાના સત્તાવાળા ઝોની સલાહ અનુસાર રાજ્ય સરકારે માસ્તર તારાસીંગની ધરપકડ કરવાની કુશ્મ કર્યો હતો.

પત્રકારો સાથેની વાતચીતમાં મુખ્ય પ્રધાને વધુમાં જણાવ્યું હતું કે જે મોઢ હોઈ અને શીખો વચ્ચે ભાગલા પડવાવાની પ્રજ્ઞિતમાં સડોવામળો હશે અને જે કાઈ બે કોનો વચ્ચેના બેદ ઉભા કરશે તેને પકડવામાં આવશે આવી વ્યક્તિઓ સમાજ વિરોધી અને રાષ્ટ્રવિરોધી છે.

ધાડપાડુઓએ પ્રાર્થના માટે માગેલી સવલતો

વિનોબાને યરણે થયેલા જોમણીસ ધાડપાડુમાંથી અદારની પોલીસ ધરપકડ કરી છે અને તેમને હવે વધુ તપાસ યાજ ત્યાં મુખી લોકઅપમાં રાખીને રીમાન્ડ પર લેવા માટે મેજસ્ટ્રેટ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવશે

વિનોબાજી વધુમાં જણાવ્યું કે યરણે થયેલો એક ધાડપાડુ મારી પાસે આવ્યો હતો અને જેલમાં પ્રાર્થના કરવા દેવાની સગવડ મળે એવી મારી પાસે ખાતરી માગી હતી. આ દર્શાવે છે કે પાપાણુ હલ્લના યુનેચારો પણ પ્રજ્ઞના કેવા બક્ત છે સરકારને જણાવ્યા વિના જે ધાડપાડુઓને ખાતરી આપી છે કે તેમને જલમાં પ્રાર્થના અને પૂજનની છુટ અપાશે

—જન પ્રસિદ્ધ પહેલવાન મામાનું લાદોરમાં તા ૨૩મીના હાટફેલથી અવસાન થયું છે તેઓ ૮૦ વર્ષના મદસ હતા

માથે બાંધવાની રીળન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીળન અનેક રંગ, ડીવાઇન અને સાઈઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શબ્દમારવા માટે જથ્થાબંધ રીળને મળી શકશે.

બન્ધાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાપત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોલ્ટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના પ્રોચર્સ મળશે.

ટેબલ પર ચુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના યુદર કુલો મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેલ્સ (મો.) લી.

લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેલ્ મેન્યુરેકચરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૯૯૨ પહેલે માળે, બોક્સ પરપ૦૭.

માસ્તર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબગ.

જીવનનાં ઝરણાં

શ્રી રાવજીભાઈ મણિભાઈ પટેલ

કૌમતી સમૃદ્ધિ

જે ઝીલને આપણે તિરસ્કારીને, દુર્ગંધ મણીને અવ્યવસ્થિત રીતે ફેંદીએ છીએ, તેના અસરપુર્વક સફુપ થોપ કઠીએ તો આપણી સમૃદ્ધિમાં અનેરો વધારો થાય ઝીનથી આવેલા એક મિત્રે ઝીના લેડીની પ્રથા વિશે મને જણાવેલું કે ત્યાં જોને ત્યાં આપણે મહેમાન તરીકે ગયા હોઈએ ત્યાં જ આપણે આપણી પાપખાને જવાની હાલત પુરી કરવી એ જરૂરનો વિવેક મણાય છે એક જગ્યાએ મહેમાન ગીરી ભોમવરી અને બીજાને ત્યાં જાજી જીવુ જેમાં વિવેકહીનતા મણાય છે. તેના કારણમાં તેમણે એમ જણાવેલું કે તે લોકો મળ્યુને એક ઉત્તમ મુદી સમજે છે કે જેમાંથી અનેકમણી મુદી ઉત્પન્ન થઈ શકે છે કોઈ પણ વાવેતર કે રોપણમાં ઉત્તમમાં ઉત્તમ ખાતર માળખોના મળ્યુનું છે ખેડુને તે તો અનુભવ છે કે કોઈપણ જાતના

રસાયણિક ખાતર કે બોળ કરતા વધારે અસરકારક અને નિર્દોષ ખાતર ટોરના છાજ્યૂનના નીવડેલા ઉકરડાનું છે અને તેમાં જે જેમ માય કે બળદને ઠાણ ખાણ દેવાનું હોય તે જેસ અને માય પ્રમાણમાં વધુ સત્ત વાળું દુધ આપે, બળદ ખેતીમાં કામ વધારે આપે અને તે ઉપરાંત ત્રણેયના ખાતર જમીનમાં વધારે રસકમ આપે છે તો પછી અમૃત જેવું અમ અને શકિતપુર્ણ તેલ-ધી-દુધ ખાતર માણસ ન મળ્યુનના ખાતરનો સફુપયોગ કરીએ તો તે આપણી ખેતીમાં ખારે બગકત કેમ ન આપે?

મને અનુભવ છે કે એક સારી માય કે જેસ કમમાં કમ તેવું ઠાણ ખાણ્યુ પુરૂ કરે અને ધરમાં ત્રણ માણસ હોય તેનું ઘી-દુધ, પુરૂ કરે. જે હિસાબે જમા-ઉધાર બાણ્યુ સરખી થઈ રહે પછુ તેનું ખાતર પાચ ગાડા માય તે ખાતરના કમમાં કમ પાચ રૂપિયા ઉપજે છે (આ તો ખાતરની ધણી ઝોછી કૌમત મે મણી છે) જેવી જ રીતે માણસના ખાતરની વ્યવસ્થા આપણે કઠી હોય તો મારી અથતરી જેવી છે કે ચોપીસ કલાકમાં એક સાધારણ તદુરત ખેડુનેના મળ્યુનનું વજન કમમાં કમ બચેરને આશરે અઘણીએ તેમાં એક બાજ પાણી અને એક બાજ ગોરમટી નાખીને તેને ત્રણ માસ સુધી રાખ્યુ હોય તો કોઈ પછુ ખાતર કરતા વધુ રસકસવાળુ ખાતર થાય તેવુ એક માણસનું ૩૦૦ દિવસનું ૫૦ મણ ખાતર થાય તેની કૌમત પાચ-સાત રૂપિયાથી ઝોછી ન જ અણાય તે એક માણુ ખાતર વ્યર ૫૨૫ સુધી જમીનની તાકત સાચવી રાખે.

પછુ જેમ જીવનના અનેક વિષયો મા આપણે મુદ્રમતિને પાચ્યા છીએ

તેમ આમાં પણ આપણી મુદ દશા છે આપણા ધરના આમણા વચ્ચે છેડરાએ સતારના પરોરમાં કુલવાદી બનાવી હોય તેને મૂલતા અને નાક પર રૂમાલ ઢાકી નાક મહાવતા આપણે પસાર થઈશુ, પછુ તેના પ્રત્યેની આ પણી સુખ તેને વ્યવસ્થિત કરવાની વૃત્તિ આપણામાં પેદા થવા દેતી નથી તેથી બહારનું મેલુ બંગી સાર કરે તો જ સાફ થાય, જેવી આપણી માન્યતા છે જ્યાં આવી સુખ વધારે હોય છે ત્યાં વધારે મહાડ જોવામાં આવે છે જેવી આપણી વ્યક્તિમત આદત છે તેવી જ આપણા સમુહની આદત છે પરિણામે કમમાં કમ હાંદના પુખ્ત ઉમરના વીસ કરોડ ખેડુત અને મણુરોનું એક અખજ રૂપિયાની કૌમતનું ખાતર (જેનામાં તેની કૌમત કરતા ત્રણ-ચારગણું વળતર આપવાની શકિત છે તે)ને મામડાના ચકલાજોમાં, આમની પરવાડે, તળાવમાં કે તળાવ-કાંઠે વેડરી મારીએ છીએ એટલું જ નહીં પછુ તેની અવ્યવસ્થાથી દુર્ગંધ પેદા થાય છે અને હવા ખખડે છે.

આ પ્રશ્નને બે દૃષ્ટિએ જોવાનો છે સ્વચ્છતાની દૃષ્ટિએ અને ઉપયોગની દૃષ્ટિએ તે બન્ને દૃષ્ટિએ મને નીચેની સૂચનાઓ કરવાનું મન થાય છે

૧ નાના મામમાં મામની બહાર પુદ્રા ખેતરોમાં પાપખાને જવાનું સહેલું હોય છે ત્યાં જ જવુ, પછુ ત્યાં પુદ્રામાં પાપખાને જતા એક નિધમ સાચવવાની જરૂર છે તે એ કે ખેતરો મા કે અન્ય સ્થળે જાજી મયા ખાદ મળને પુરી રીતે માટીથી ઢાંકી દેવો

૨ તળાવ કે નદીનાજાને કાંઠે કે તેની અદર કદી જે જાજી ન જવુ

૩ જ્યાં જ્યાં મામપખાનો, વિચિટ્ટ પચાખો કે સુધરાઇ હોય ત્યાં ત્યાં બધા જે ઉટણુ જાજી પુરાવી નાખવા જોઈએ અને બહેટ જાજીની પદ્ધતિ રાખી તે બરાબર સાફ થાય તેવી વ્યવસ્થા કરવી જોઈએ

૪ તે જાજીના મધા મળ્યુનનું આમની મહાર કોઈ મોટા ખેતરમાં

આ રાધના

ધૂમંડાએમાં છે કે જે જસીમ છે જેને સીમા નથી તેને સીમા કરવી એ પાપ છે. આનો અર્થ એ કે ધરુજ જસીમ છે. જેને કોઈ એકાદ ઠેકાણે કે એકાદ મુર્તી મા સીમા બદ કરી માનવ સંકે-ચીત તો સેવતા થાય એ પાપ છે. આવી સીમાને સીકે માનવ અણુક મ ઠીર, મરણ, કે ચર્ચોમાજ પોતાના જમવાનને જોય છે. અણુક જાતની પ્રાથના કે આરાધના જ એમને પસંદ પડે છે. પાણી બધુ નિંદવા સાચક અથવા ખ્યાન ન દેવા સાચક જણાય છે. આથી સંક્રુચિત મનોદશા થતા માનવ મારકાડ કરવાની હલ સુધી પોતાના ધર્મને લઇ જાય છે.

આ બધી સંક્રુચિત મનોવૃત્તિથી અથવા માટે માનવે સીમાપ્રાધી અસીમમાં જોવાની વૃત્તિ ઠેજવરી જોઈએ

આથીજોએ અને બીજા મહાન પુરોએ આવી ધ્રુવી ઠેજરી હતી અને તેજ કારણે મુર્તિ પૂજા તેજો પસંદ નહોતા કરતા મુર્તિપૂજા પ્રથમ સાધન રૂપે ઠીક માનતા પછુ એમાં જ સર્વેરન સંપ્રજી આમજ ન વધતા ત્યાં જ સર્થીરતા આવે એ ચોગ્ય ન મજામ બાળક લખતા શિષ્યે ત્યારે એને લીટીદેરી અક્ષરો કડાવાય છે પછુ જેવા તે લખતા શિષ્યી જાય કે પછી વચર લીટીએ તેજો લખતા થાય છે આજ મુર્તિપૂજા મારોનો લખણો છે ધરુજની આરાધના શિખતા મુર્તિપૂજા બડે હોય પછુ પછી સમસ્ત વિશ્વમાં બ્યાબેલા રાખને ન દેખતા ફક્ત પદ્યરના જ રાખની પૂજા થયા કરે તે ચોગ્ય નથી. સર્વભારી પ્રશ્નનું તે અપમાન છે અણુ અણુમાં વસનારનું આપણે પુજન કરવાનું છે

ખાતર થાય એવી વ્યવસ્થા જોઈએ આમની સુધરાઇ કે પંચાયત આણું ખાતર તથાખર ખેડુને તે પુરૂ પાડવાની વ્યવસ્થા તો આમની સ્વચ્છતા જાળવાય તેને સાઈ ઉત્પન્ન આવે તેમજ

જામ ખાતર મજે આમ આપણે સમુદમાં મળ્યુને વ્યવસ્થિત સફુપયોગ શકીએ તો આપણી અણુજ નારા ધનો અટકાવી શકીશુ જેવા ખેતીપ્રધાન દેશમાં જે આવી બાખતોમાં પછુ લક્ષ સમસ્ત પ્રજાની આહતો સુધારીને આખાની વધારશે તેજ જાણુ ત મ લેખાઈ

મહારાષ્ટ્રની નવી રાજ્ય-મુદ્રા

નવા મહારાષ્ટ્ર રાજ્યના જન્મ નિમિત્તે સરકાર તરફથી મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય મહોત્સવ મુદ્રા ક દવામાં આ ઠી છે. આ મુદ્રા સોના, ચાંદી અને તાખાની બનેલી છે અને એમાં રામણ દીવાનુ ચિત્ર દેરેલું કે મહારાષ્ટ્રના દરેકે દરેક ધરમાં આ ઠીવો કાપમ સળમાં પામાં આવે છે ગમણુ દીવાને સૂખ, શાંતિ અને આમાદીના પ્રતિક રૂપે મળવામાં આવે છે મુદ્રામાં રામણ દીવાના પતીકની આસપાસ જીવપતિ ચિત્રજી મહારાજ જવારે માદીએ મેદા ત્યારે બહાર પાડવામાં આવેલી સોનાની મહોરમાં જે ત્રીક ટાકામાં આબ્યો હતો તેમાંની પ્રથમ લોંગ આમાં લેવા મા આવી છે.

આ મોહનો અર્થ આ પ્રમાણે છે-
 "પ્રતિપલાના વ્યદની માંક દિવસે દિવસે એની પ્રમન થાઓ વિષ એને અનનિ અર્થે. મહારાષ્ટ્રની આ મુદ્રા જનતાના કલ્યાણ માટે છે આ મુદ્રાની બીજી બાજુએ અમોક રક્ષક જતાવવામાં આવ્યો છે અને એની આસપાસ નીચે પ્રમાણેના શબ્દો ટાકવામાં આબ્યા છે
 "મહારાષ્ટ્ર રાજા વ્યાપના મહોત્સવ વેષાપ ૧૧, ૧૯૬૭, ૧ મે, ૧૯૬૦
 આ મુદ્રાની ઠીવાર કમળના કુનોની બનેલી છે.

અગત્યની સમાચાર

અમારા ગુજરાતી-શ્રી માદકો અને ગિનો ગાટે આરા ઉનિટયાથી આચાત કરેલી ૧૦૦% સુતર અને વાઈલની (૧ વાર) સાડીઓ ખાસ કરીને આધુનિક નારી માટે ને ૧ વારથી હઈ ઝોણુ પહેરની નથી અને તે પણ સારામાં સારો માલ

આનાથી વધુ તમને શું જોઈએ છે ?

ડાઈરેક્ટ ઇમ્પોર્ટંગ અને ડોલરોસ વેપારી તરીકે અમે સીમા જ માદકોને ડોલરોસ થાને આપીએ છીએ અને વચગાળા વેપારીના નફામાંથી બચાવીએ છીએ

Sorry no Traders and no discounts for Resale
PERSONAL SHOPPERS ONLY.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

ડાઈરેક્ટ ઇમ્પોર્ટસ અને ડોલરોસ ગરચન્ડરા
 ૧૧૬ કવીન સ્ટ્રીટ, બોમ્બે ૨૧૬૮, ઇન્ડિયા. ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

લક્ષ્મી સમાચાર

તા. ૧૮-૪-૬૦ને દિવસે ડરબન નિવાસી શ્રી જનનભાઈ ભાણીભાઈની મુખ્યત્વે વિ. નર્મદાબેનના લક્ષ પ્રસંગે ઘણી સામાજિક અને ધાર્મિક સંસ્થાઓને જે લક્ષ પ્રુથાલી આંગે ભેટ આપવામાં આવી હતી. તેઓ લગ્નમા પધારેલા મહેમાનોનો આભાર માને છે.

તા. ૮-૫-૬૦ને દિને ડરબન નિવાસી પ્રામભાઈ ડાહ્યાભાઈના સુપુત્ર વિ. મણીભાઈના લક્ષ ભારત હોલમા, રેવીલ, ડરબન નિવાસી પરસોત્તમભાઈ ડાહ્યાભાઈની સુપુત્રી વિ. પાવતિબેન કાવે યથા હતા તે પ્રસંગે ઘણી સામાજિક અને ધાર્મિક સંસ્થાઓને લક્ષ પ્રુથાલીની ભેટ આપવામાં આવી હતી અને પક્ષ લગ્નમા પધારેલા મહેમાનોનો આભાર માને છે.

તા. ૨૨-૫-૬૦ને દિને જોહાનીસબર્ગ નિવાસી શ્રી મણીભાઈ પરજીભાઈ ના સુપુત્રો વિ. અમૃતલાલ તથા નગીન ભાઈના લક્ષ ડરબન નિવાસી શ્રી નરોત્તમભાઈ વનમાળીભાઈની સુપુત્રીઓ વિ. મણીબેન તથા પુષ્પાબેન સાથે ભારત હોલમા યથા હતા. જે પ્રસંગે લક્ષ પ્રુથાલીની ભેટ તરીકે ઘણી સામાજિક અને ધાર્મિક સંસ્થાઓને આપવામાં આવી હતી અને લક્ષ પ્રુથાલી પધારેલા મહેમાનોનો આભાર માને છે.

આભાર માને છે.

રવિવાર તા. ૧૨-૬-૬૦ના રુબ દિવસે જોહાનીસબર્ગ મુકામે પાટીદાર હોલમાં ઉમરાખ નિવાસી (હાલ મુ. દ્યુઈરટ્ટીયાડ) શ્રી રણુજીભાઈ કસનજી પરલના સુપુત્ર વિ. જોહાનલાલના રુબ લગ્ન વરાડ નિવાસી (હાલ જો.બર્ગ) શ્રી રણુજીભાઈ વલ્લભભાઈ પરમજી પરલના બેન વિ. સુવિતાબેન કાવે શ્રી હરિશ્વંદ આર્યના રુબ હસ્તે વેદિક વિધિ પૂર્વક યથા હતાં. આ પ્રસંગે પત્ર, તાર, ટેલિફોન દ્વારા સંદેશા પાઠવનાર તથા રૂબ આવી લગ્નની શોભામા અભિરુદ્ધિ આપનાર તેમજ આ કાર્યમા સહકાર આપનાર દરેક વ્યક્તિનો શ્રી રણુજીભાઈ કસનજી પરલ અને શ્રી રણુજીભાઈ વલ્લભભાઈ પરલ કૃતજ્ઞીઓ સહિત આભાર માને છે.

લુધસટ્ટીકાર્ટના શ્રી રણુજીભાઈ કસનજી પરલે પાઉંઃ ૧૮-૧૮-૦ની ભેટ વિવિધ સંસ્થાઓને આપી હતી અને જોહાનીસબર્ગના શ્રી રણુજીભાઈ વલ્લભભાઈ પરલે પાઉંઃ ૧૮-૧૮-૦ની ભેટ વિવિધ સંસ્થાઓને આપી હતી.

—આમાર્ વનોખા ભાવેને યરજી અચેલા ડાકુઓએ વડા પ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર જેમને તેઓ ઇશ્વરનો આવતાર માને છે તેમના ઈશન માટેની ઇચ્છા ઈશી છે. માનસીમની ટોળાના અમરણી લુકા એ નરેન્દ્રના ઈશન કરવાની ઇચ્છા વ્યક્ત કરતો પત્ર વિનોખાને લખ્યો છે.

ખાસ દરખાસ્ત : હિંદની અગરબત્તી
(વહાણમાં આવેલો તાજો માલ)
હોલસેલ વેપારી ભાવે

ત્રણ ગુલાબ ૩ તોલા ૩૭-૬ ડબલ	મુખંધ રાણી	૫	૩૩-૦ ડબલ
(પાતળી અને નડી લાકડીમાં મળશે)		૨	૧૮-૦
ગેટવે ઓર્ડરિંગ ૩ તોલા ૪૫-૦ ડબલ		૧	૮-૦
" " " ૧ " ૬૦-૦ "		૧	૪-૦
ચંગેલી ૨ " ૧૮-૦ "	લતા મંગેશકર	૧	૪-૦
" ... ૧ " ૬-૦ "	ચંદન ધૂપ ૧૧ લાકડીનો ડબ્બો	૩-૦	

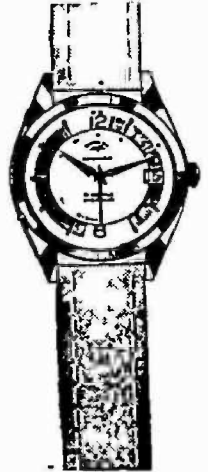
ઓર્ડર સાથે રોકક — ડરબન માટેના ભાવો.
હમારી ખાસ અસલી ખાસમતીના ચોખા પજુ છે ખાસમતી ચોખા શી. ૧-૦ રતલ.
(ઓછામાં ઓછા ૧૦૦ રતલ મળશે)
અમે નીચેની વસ્તુઓ ડાઇરેક્ટ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સાથે અને કીફાયત ભાવે મળશે.
અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે લખો:—
ફરેક જાતના ઇન્ડિયન હાળ, મશાલા અને કરીયાલુ; સોપારી બદામ, આમલી, આખા નાળીયેર અને ફરેક જાતના ઇમ્પોર્ટ ચોખા.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD.
Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add "BHAISONS"

રુબ પ્રસંગે માટે ભેટ !
સીઓ અને પુરૂષો માટે
ઘડીયાળ !
૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

- રોમર
- રોડરી
- લેડો
- રૂસર

વિએરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજમા વિ. તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે
બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨.
વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું. ૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બી-આઇ મુખંધ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

સ્વીઝર કરંજ રહમી જીન ૧૯૬૦ના : માવશે અને કરાંચી થઇ મુખંધ જવા ૪ જુલાઇ ૧૯૬૦ના ઉપરશે.

મુખંધ અથવા કરાંચીનું બાકુઃ

ફસ્ટ ક્લાસ	એક	બોચક	વગર	પા. ૬૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૧૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	"	"	"	પા. ૩૧-૧૦-૦

ઓર્ડીનરી રેપેશીયલ

નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૫-૫-૦	નોન-વેલ્ટેરીયન	પા. ૧૦-૧૮-૦
વેલ્ટેરીયન	પા. ૪-૧૦ ૦	વેલ્ટેરીયન	પા. ૧૦-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો આ લખો:
શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ
(પીટી લીમીટેડ.)
૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ, — ડરબન.
ટેલીફોન : ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરંજમત."

પરચુરણ

—ત્રણ માસ દરમિયાન હોંદની રેલવે થાં ત્રણ લાખ યુસારીએ વખત ટીકીરે યુસારી કરી હતી. ૨૪,૪૮૫ ઉતારે જોને હંડ કરવામાં આવ્યો હતો જે જેટ રેલવેને ૨૦,૦૪,૪૦૦ રૂપિયા મળ્યા હતા અને ૩૪૫૦૨ ઉતારેજોને જેલની સળ કરવામાં આવી હતી.

—શિખર પરિષદ નિષ્ફળ નીવડી છે. (ખીચથી) હવે જ-ડોનેશિયાના વિદેશ પ્રધાને તા ૧ જુનના જણાવ્યું છે કે તટરથ રાષ્ટ્રોના વડાએ એક પરિષદ બંદે અને માનવજાતના કિતની વિચારણા કરે.

—હિમાલયની ટોચે ચિની પબ્લ દરકતો કરવામાં આવ્યો છે એવા ઉલ્લા સમાચાર મળ્યા છે ચિનાએ એવરેસ્ટ યદી પોતાની સહજતા બતાવવા આ પબ્લ દરકતો કર્યો હતો.

—અધ્યાપના વડા પ્રધાને જણાવ્યું છે કે; અમારી સાથિના પાકીસ્તાનના સખંધો પછા તમ થતા નામ છે ૩૦ પાકીસ્તાનીઓને પરવાના રદ કરી અધ્યાપનીસ્તાન હોડી સાથા જવાનું કહેવામાં આવ્યું છે.

—દાક્ષિણીયી છુપી રીતે ભારતને માલ તિલેટમાં લાવવા ચિન ભારતના તિલેટમાં વસતા નેપારીઓ ઉપર દખાણ કરી રહ્યું છે. જેટાલ, જેરેશીન, સીમેન્ટ, ભોખડ, ચોલાદ, ચોખા, આડ, અને ડેટલી દવાઓની લાક્ષણી અછત છે.

—પંજાબના મુખ્ય પ્રધાને નહેરુ કહ્યું છે કે; “હોડું અને શિખો વચ્ચે બાનબા પાડવા જે લોહો પ્રથમ કરશે તેઓને પકડવાનું મારી સરકારે નક્કી કર્યું છે. આ કારા નીચે માસ્તર તારાસીમ અને ખીજ અકાલીઓને પકડવામાં આવ્યા છે. આ ધરપકડનો આકેડો ૩૦૦નો થાય છે. વધુમાં આ ધરપકડ યી પંજાબના તોફાનને રોધી સકાય છે એમ તેઓ કહે છે.

—અમેરીકાએ ૧૯૫૨માં દેસકરી અને અન્ય મદદ અન્ય દેશોને પાંચ અબજ ડોલરની આપી છે આમાં ૧૩૭ કરોડ ડોલર જે આતરરાષ્ટ્રીય બંડોળમાં અમેરીકાએ બપો છે તેનો સમાવેશ થતો નથી.

—રશિયા અને અમેરીકાના વિદાનીઓ મુલ્ય કીરજની શોધ કરી રહ્યા છે. આ કીરજો આયુધાયક મુલ્ય કરી ચકે પણ બેચિની જેમ માલ મીલકતને મુકદાન નહી કરે માલ મીલકતની કીમત છવન કરતાં વધુ આઠાતી જણાય છે. છવન વિના તેને કોઈ બોચવશી?

—મુકદ્દમાના એક પત્રકારે નહેરુને એક ખમીસ ભેટ આપ્યું હતું અને જણાવ્યું હતું કે આ ખમીસ કમાલ આતાવુંનું છે.

—અમેરીકાના કાપડ ઉદ્યોગ અને

હોંદના કાપડ ઉદ્યોગનો તકાવત નીચે મુજબ છે ૧૯૫૩માં સુતરાઈ કાપડનું ઉત્પાદન ૧૦૪ લાખ અને મજુરની સંખ્યા ૧૧,૮૬,૦૦૦ હતી જ્યારે ૧૯૫૮માં ઉત્પાદન આકે ૧૨૦ અને મજુર સંખ્યા ૯,૮૩,૦૦૦ હતી. ભારતમાં મજુર સંખ્યા લગભગ અમેરીકા નેટલીજ છે પણ ઉત્પાદન અમેરીકા કરતાં અરધું છે.

—અમદાવાદના મીલ માલીકોએ મજુરોને ૫મારમાં વધારો રવીકાયો છે અને તેથી મજુર મહાજને ખોસોમાં જે રેચનાલાકષ્ટેચન તથા થંત સામગ્રીએ વધુ દાખલ કરવાની છે તે સ્વીકાર્યું છે.

—ભારતની ખનાવટની કાલિ-ટન પેન નો વજુ મોટા પ્રમાણમાં નિકાલ થાય છે કાલિ-ટન પેનની નિકાલમાં ભારતને ૧૯૫૨માં જે લાખની કમાણી વિદેશમાંથી થઈ છે.

—કેરળમાં મોટા પામાપર રખરના રક્ષો વાવવાની કેરળ સરકારે યોજના ધરી છે અડધો થામ એકર જમીન મા રખરના રોપા વાવવામાં આવશે આ યોજનાની ચર્યાચાત થઈ મુકી છે.

—મુબાઇ, ૫૦૦૦ ટનનું “બ્યવક્ષમી” નામનું ફેઇટર જલાલ તુતીકીરીનીથી મુબાઇ આવતાં માર્ગમાં અરબી સમુદ્ર માં માલો નજીક અઈ કાસે બાગી મથેલા “મુતી આવડામ” નામના જલાલમાંથી બચી ગયેલા ૧૫ જણને ઉંચકી લઈ આવ્યું હતું એમ અને મળતા એક રેડીયો સંદેશ પરથી માલમ પડે છે.

સામાર સ્વીકાર :

- મનભાઈ ભાણુભાઈ ડરમન ૧૦-૬
- પરામભાઈ ડાબાભાઈ ,, ૧-૧-૦
- પરસોતમભાઈ લાલાભાઈ ,, ૧-૧-૦
- કે દરીભાઈ ,, ૨-૨-૦
- મણીભાઈ પરજુભાઈ એ'બમ' ૨-૨-૦
- નરોતમભાઈ વનખાળીભાઈ ,, ૧-૧-૦
- રજુજોડભાઈ કસનજી પટેલ
- જુધસરીકાઈ ૨-૨-૦
- રજુજોડભાઈ વલ્લભાઈ પટેલ
- જો'બમ' ૨-૨-૦

શ્રી ખિરોરીયા ક્લિંડ સેવા સમાજ

ઉપરોક્ત સમાજની વાર્ષિક નહેરુ સભા રવિવાર તા ૧૯-૬-૧૯૬૦ના રોજે બંપેરે ૨-૩૦ વાગે સેવા સમાજ ના મહાનમાં નીચેનું કાપું કરવા ખબશે.

- (૧) પ્રાર્થના (૨) મયા વર્ધની વાર્ષિક સમાની ખીનીટસ (૩) મત્રીઓ નો હેવાલ (૪) ખલનચીઓનો આર્થિક પરિસ્થિતિ મતાવતો અહેવાલ (તપાસ-નીસના અબીપ્રાય સાથે) (૫) પેટા સમીતીના મત્રીઓના તથા ખલનચી ઓના હેવાલો (૬) દરદીઓનો હેવાલ (૭) અધિકારીઓ અને અવરથાપક સમીતીની મુંટલથી (૮) નવારણ (૯) પરચુરણ

મનભાઈ ખીરજલાલ
કાકભાઈ પ્રેમાલાલ
જો, મા મત્રીઓ

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જજલુના અને સ્પેશ્યલિસ્ટ બીએ.

શ્રી કપીલનની અંતર નેખરેખ નીચે પુનીવખના અને રોડેસીયાના કાઈ પણ જાનમાં તમારે મુકમે આવી રસોઈ કરવાનો અમે સન્માનક હઈશું.

કેપીટન્સ બાલકની હોટેલ

(ધી કોન્ટર મીકાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુબાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીયામ : KAPITAN.

આહુ, લસણ બબર લાવ, નદરીએજ નં. ૧ સી. ૧-૦,
બેગ (નંગ ૧૦૦) સી. ૬૦-૦.

ફુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુક્રેપીપર બબર લાવ, બરાડા, કુચરી (કાકા), સુમ લાલ મરયા, લુખલા, સુમ ગીખા (કાકા), સોનેરી રંખો ગોલ, ફરેક લવનો મરી મસાલો વિચેરે હમેદા દેડાંમાં રાખીએ છે કુચરી અને ચેવલી પાન બબર લાવ, પોરેટલ જાઈ સુરણ, રતાઈ, આબા હળદર અને લીલી હળદરની ચોસમ ચાહુ છે રોડેસીયા, ન્યાસલેન્ડ અને ક્વેલ્ડબન કોચોના ખોરડોને ૬૫૨ પ્રુઈ બ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ લાવી ચોલ્લઈ

All prices subject to Market fluctuations

A. KADER & Co., (PTY) LTD,
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P O Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

જુકકીપર, યુસારી, પીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
હિંદુસ્તાન અનર કુનીયાના કોઈ પણ જાનની હવાઈ દરિયાઈ અનર જમીન માનેં યુસારી કરવા જેર એક અમારી મારફતે મુર્બંજ કરો છકમી, આજ, ચોરી, કુલ્લક, અકરખાત, ખેડખાસ, વિચેરેના પીમ, બધે ઉતરાવો આપીએ જીએ

ઈ-અમરેકસ, પરસનલ ટેકસ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ સ્વીચર-ક સર્વોક્ષિત કે વેપારના લાયસેન્સો પાસવેઈડ તેમજ અપીલેશનને લખવી માનતોમાં કઈ પણ શ્રી લીધા વિના બધે મફત સલાહ આપીએ જીએ નેચનલ મ્યુન્યુઅલ કાર્ફિ એસોસીએશન એડ જોરુલીયા અને પોઈસાલર ઈનરચુર-ક ઇંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ

Office :
9 Barkly Arcade,
38 Market Street,
Phone : 339033,
Johannesburg.

Residence :
57 Patidar Manshon,
13 Kort Street,
Phone : 330816,
Johannesburg.

ફરનીચર ! ફરનીચર !! ફરનીચર !!!

એડમ્સ મુક, ડાઇનોમીક મુક, વેડ'શીખ, ડરેશીમ એક, સાર્ક બેઈડ એફીસ ડેપેક, જુક કેચ, ટેબલ, વગેરે કીલુખુ બાને ખરીદી શકતો. અને પધારી લાલ હેવા મુકકે નહીં.

—બોકસ, ટેબલ અને કીલન હવેફર—

જે હમારી જખરેખ નીચે તઈચાર થાય છે તેનો રંગ હમેકાં વઈ-ચાર રહે છે. માત્ર રોડા લાવેલા પ્રાર્થક લીર મંગાવો બંદે રેપાર માનજ વધારો.

L. MISTRY

51 BREL STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, (Incorporated) .
(Incorporated) Address : INDIAN OPINION, Private Bag, Durban.